KNJIŽNICA EDVARDA KARDELJA V CELJU

ZZB NOV Vransko in Braslovče vabijo na Čreto

Občinski odbor ZZB NOV Žalec in krajevna odbora ZZB NOV Vransko in Braslovče vabijo na Čreto na partizanskih Dobrovljah, kjer bo proslava v spomin na prvo frontalno bitko I. Štajerskega bataljona.

Proslava bo 26. oktobra 1985 ob 11. uri. Slavnostni govornik bo Ludvik Zupanc-Ivo, v kulturnem programu pa bodo sodelovali pevci in recitatotrji z Vranskega ter iz Mozirja in Žalca. Mladinci-prostovoljci bodo ob tej svečanosti sprejeti v vrste TO, Občinskemu štabu TO pa bo predan prapor I. Štajerskega bataljona Slavko Šlander, ki je bil v sestavi II. grupa odredov.

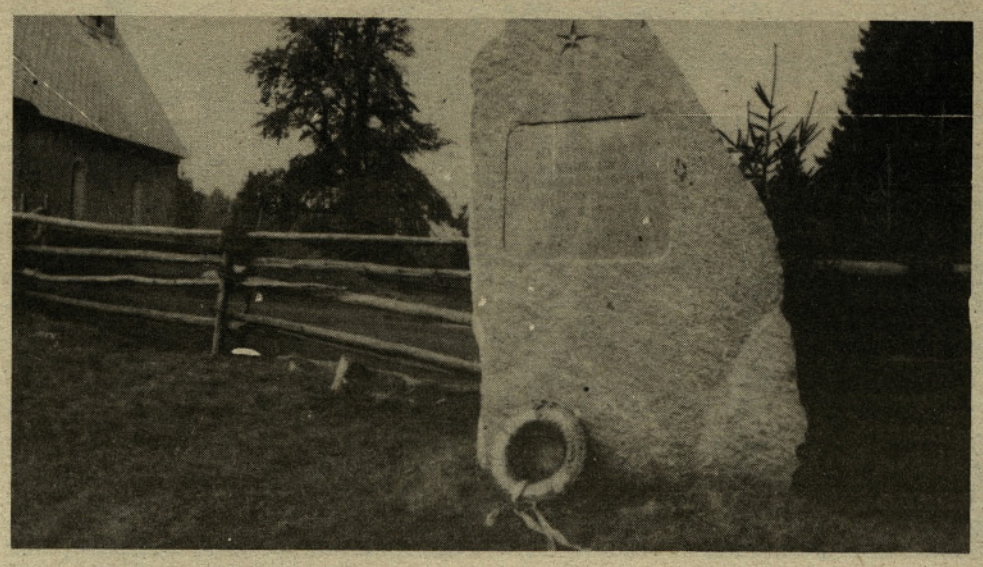

Celje - skladišče
D-Per
III 5/1985
1119851159,10
COBISS

SAVINJSKI OBČAN

Leto VIII
Številka 10
Oktober 1985

»SAVINJSKI OBČAN« izdaja Občinska konferenca SZDL Žalec

Uredniški odbor: Venčeslav Satler (glavni urednik), Janez Kroflič (odgovorni urednik), člani: Marjan Golob, Jože Golič, Franc Izlakar, Vera Kalčič, Jernej Koštomaj, Cveta Mikuž, Kristjan Markovič, Mojca Nahtigal, Irena Terglav, Breda Verstovšek in Milan Žolnir.

Novinarki: Irena Jelen-Baša, Marjana Matijec-Natek

Tajnica in vodja dopisništva: Vladka Cerovšek

Lektorica: Anka Krčmar

Naslov uredništva: Žalec, Ulica Heroja Staneta 1, telefon: 711433

Grafična priprava: Savinjski občan

Tisk: ČGP VEČER Maribor

Naklada: 11.000 izvodov

Po sklepu Republiškega sekretariata za informiranje, št. 421-1/72 je časopis Savinjski občan oproščen prometnega davka.

Pregled evidentiranih možnih kandidatov

Čeprav postopek evidentiranja možnih kandidatov za najodgovornejše funkcije na ravni občine še ni zaključen, predsedstvo Občinske konference SZDL Žalec objavlja pregled doslej evidentiranih možnih kandidatov.

Za predsednika in podpredsednika **SKUPŠČINE OBČINE** so evidentirani: Ivan Slamnik, Franc Žužej, Janez Meglič in Ervin Koceli.

Za predsednika in namestnika **ZBORA ZDRUŽENEGA DELA:** Franc Jelen, Janez Uplaznik in Lidija Koceli.

Za predsednika in namestnika **ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI:** Marjan Sever, Sašo Mihelčič, Andrej Šporin, Pavlina Glušič, Milan Zupanc in Ivan Hren.

Za predsednika in namestnika **DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA:** Franc Povše, Stanka Hrušovar-Vrhovec, Ivan Uranjek, Pavlina Glušič in Kristijan Markovič. Za **delegate** družbenopolitičnega zbora pa: Igor Kolar, Jolanda Ušen, Sonja Kupec in Oto Žagar.

Za predsednika in podpredsednika IZVRŠNEGA SVETA: Andrej Šepec, Rafko Mlakar, Jože Brežnik, Rafko Končina, Ivan Slamnik in Dolfe Naraks. Za **člane** izvršnega sveta pa: Marjan Žohar, Elza Golob, Jože Kučer, Silvester Jošt, Peter Marinšek, Edi Omladič, Drago Pušnik, Anton Rode, Rudi Divjak, Tone Guzej, Ivan Krašovec, Martin Goršek, Jože Jan in Vili Korent.

Za skupščine **SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI** so evidentirani v **IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI:** za predsednika — Rafko Končina, Alojz Kampuš, Milica Pečovnik in Emilija Černila. Za namestnika predsednika Marija Masnec. V zboru uporabnikov za predsednika ali namestnika: Tomaž Uranjek, Jožica Škorjanc, Zlatka Masnec in Slavko Štrakl; v zboru izvajalcev pa Zora Premik

V **OBČINSKI SKUPNOSTI OTROŠKEGA VARSTVA** sta evidentirana za predsednika skupščino Zoran Kriter in Ivo Volk; za njegovega namestnika pa Marjeta Grobler in Leonida Močnik. Predsednik ali namestnik zbora uporabnikov: Tatjana Savorgnani, Jožica Divjak, Vilma Tekavc-Vaš, Nevenka Žohar, Milan Šanca in Breda Veligošek. Za predsednika ali namestnika zbora izvajalcev pa Majda Rajh in Katja Krašovec.

V **OBČINSKI KULTURNI SKUPNOSTI** so za predsednika skupščine evidentirani: Janez Meglič, Ivan Brišnik in Franci Kumer, za predsednika ali namestnika zbora uporabnikov: Jože Meh, Peter Kos, Drago Erjavec, Savina Vybihal in Valerija Verdnik; za predsednika ali namesstnika zbora izvajalcev pa Anton Uplaznik in Stanko Novak. Za namestnika predsednika skupščine pa Anica Trivan in Franc Uratnik.

V **OBČINSKI RAZISKOVALNI SKUPNOSTI** so evidentirani: za predsednika skupščine Jože Praprotnik, za njegovega namestnika Oto Simončič in Ernest Cokan.

V **OBČINSKI TELESNOKULTURNI SKUPNOSTI** so evidentirani za predsednika skupščine: Jože Cerovšek, Adi Vidmajer, Alojz Žnidaršič in Emil Ribič. Za namestnika predsednika pa Darko Naraglav. Za Predsednika ali namestnika zbora uporabnikov Dimitrij Urisek in Palmira Ambrož, za predsednika ali namestnika zbora izvajalcev pa Jože Kek, Rudi Kronovšek in Henrik Krušnik.

V **SKUPNOSTI POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA** sta za zbor delegatov evidentirana Zorka Godler in Ivan Grobelnik, za njegovega namestnika pa Zofija Laznik.

V **OBČINSKI ZDRAVSTVENI SKUPNOSTI** so za predsednika skupščine evidentirani: Jože Jan, Henrik Krušnik, Franc Ježovnik, Marjan Irman; za predsednika ali namestnika zbora izvajalcev pa Franci Vovk, Irena Lešnik in Nada Lukman-Flis; za predsednika ali namestnika zbora izvajalcev pa Metka Podbregar.

V **OBČINSKI SKUPNOSTI SOCIALNEGA SKRBSTVA** sta za predsednika skupščine evidentirana Franc Matek in Hilda Premik, za namestnika pa Drago Pušnik in Marjan Drobne. Za predsednika ali namestnika zbora uporabnikov pa Marjan Drobne in Kristina Kočevar.

V **KMETIJSKI ZEMLJIŠKI SKUPNOSTI** so za predsednika skupščine evidentirani: Jože Brežnik, Vlado Vrtačnik in Franc Mahor; za namestnika pa Tone Korenjak. Za predsednika in namestnika izvršnega odbora pa Božka Žolnir in Anton Toman.

V **OBČINSKI SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE** so za predsednika skupščine evidentirani: Filip Lesjak, Irena Zlobec in Janko Kos; za namestnika pa Ivanka Kragl.

V **SIS ZA KOMUNALO IN CESTE** je za predsednika skupščine evidentiran Vinko Petek; za predsednika izvršnega odbora pa Zdravko Tekavc.

Naslonitev na lastne moči

Obinski komite ZK Žalec je na zadnji seji obravnaval usmeritve in naloge komunistovpri aktiviranju lastnih moči na osnovi stališč in sklepov 16. seje CK ZKS. Čeprav je v stališčih zapisano, da morajo v organizacijah združenega dela pripraviti na osnovi teh sklepov programe aktivnosti, pa so člani komiteja menili, da ne kaže pripravljati novih programov, ampak oceniti izvajanje že sprejetih programov stabilizacije in jih po potrebi dopolniti. Torej je vse sile potrebno usmeriti v izvajanje nalog, pri tem pa izpostaviti predvsem tiste aktivnosti, s katerimi bodo v organizacijah združenega dela lahko največ prispevali sami. Res je, da na zaostrene gospodarske razmere vplivajo tudi zunanji dejavniki, je pa treba počistiti najprej pred svojim pragom, so menili člani komiteja. V razpravi pa so opozorili predvsem na tiste probleme, ki se v občini najpogosteje pojavljajo in veljajo za večino organizacij združenega dela. Tako ni opaziti pomembnejših rezultatov na področju združevanja dela in sredstev, celo nasprotno, vse več je primerov zapiranja za lastne plotove in drobljenja že tako pičlih sredstev. Odločno bi se morali upreti miselnosti, da je dohodek zasebna lastnina delavca in jasno povedati,da gre za družbena sredstva, ki jih kaže kar najbolj smotrno združiniti za prednostne naloge v OZD in občini. Sicer pa mora postati bitka za večji fizični obseg proizvodnje in izvoz prednostna naloga, so poudarili v razpravi. Precej pripomb je bilo slišati na pojav uravnilovke v nagrajevanju, pri čemer so se zavzeli za diferenciacijo dobrega od slabega dela. Da se ne bi ponovila znana praksa po sprejemu usmeritev in nalog, so člani komiteja imenovali delovno skupino za spremljanje uresničevanja sklepov in stališč 16. seje Ck ZKS in se dogovorili, da morajo biti te naloge sestavni del priprav na volilne konference osnovnih organizacij dopolnjene s sklepi 16. seje CK ZKJ in 13. seje OK ZKS.

V nadaljevanju seje so člani komiteja sprejeli program vsebinskih priprav na volilne konference in opozorilina večjo aktivnost pri obnovi članstva, ki sedaj nikakor ni zadovoljiva. Komite je na osnovi ocene stanja v delovni organizaciji Hmezad—Celjske mlekarne podprl predlog o začasnem ukrepu družbenega varstva, ob tem pa opozoril na celovit splet težav, ki so povzročile sedanje stanje, nazadnje pa zahtevali, da komunisti ocenijo odgovornost posameznikov, predvsem pa odgovornost vodilnih delavcev v mlekarni.

jk

Umrli, padli, izkrvaveli
— omáhnili so v večni nič
za domovino, mir in svobôdo . . .

Ne vrne zemlja mrtvih nam nazaj

In vèndar — vsako leto ènkrat na ta dan
nam v srcih znova zaživé,
spet v mislih smo pri njih,
ki njihova imena
vklêsana so v kamen,
ki ga tačas ožarja plamen svečk,
in žalna pesem se glasí
v poslavljajoči dan,
odmev odnaša jo v večerni mrak,
globoko v noč,
da bi takó izkázali jim
večno slavo in zahvalo,
a živim pa v spomin priklícali
vsa dolga dolga leta nepopisne groze,
ko mir je preglasíla
strašna, neizprosna vojna.

O, davno je že to!

Silvester Mehtig

Hmezad AGRINA
blagovnica ·hmezad· ŽALEC
Vaš nakup od vijaka do traktorja
8 let

IZKORISTITE UGODNOST IZREDNIH POPUSTOV ZA NAKUP
— TRAKTORJEV TORPEDO DEUTZ 4506, 4806, 6206 ter FIAT ŠTORE 502

NUDIMO TUDI VELIKO IZBIRO OSTALIH TRAKTORJEV, PRIKLJUČKOV IN KMETIJSKIH STROJEV.

VAŠ NAKUP OD VIJAKA DO TRAKTORJA
Naša nova telefonska številka: (063) 713-211

VAŠ OSKRBOVALEC
Hmezad
10 let AGRINA

Prisrčen sprejem – hvala za gostoljubje

»Vlak bratstva in enotnosti — vlak naše ljubezni, naše skupnosti, najlepših in največjih izročil naše revolucije. Večno naj potuje skozi to lepo svobodnjaško deželo, naj spaja naša srca sedaj, kakor je bilo to v najtežjem času.«

To so bile pozdravne besede, zapisane v vabilu in programu za bivanje stotreh udeležencev Vlaka bratstva in enotnosti v pobrateni občini Kruševac. Iz naše občine je bilo petdeset udeležencev, z njimi pa je bila tudi delegacija občine in sopokrovitelja SOZD-a HMEZAD. Udeleženci smo bili povsod nadvse prisrčno in toplo sprejeti — od Topčiderja do Kraljeva in Titovih Užic. Nadvse veličasten je bil sprejem v Kruševcu. Ponovni stiski rok, objemi, solze z izrazi dobrodošlice, pa godba, kolo, pesmi, zdravice, sreča vseh — gostov in gostiteljev.

Občinska konferenca SZDL Kruševac je pripravila z drugimi dejavniki bogat program bivanja gostov. V nedeljo, 13. oktobra, smo obiskali krajevne skupnosti Dvorane, Veliki Šiljegovac in Ribare. Edinstven je bil sprejem s programom v Velikem Šiljegovcu — pred osnovno šolo Velizar Stanković-Korčagin. Iz pozdravnega govora direktorja te šole Branivoja Rakića povzemamo nekaj misli:

»Ko se vrnete v našo in vašo krasno Slovenijo, ko pridete v naše in vaše doline pod našim in vašim slovenskimi planinami, recite tistim, ki ob tej priliki niso prišli k nam, da tukaj pod našim in vašim Jastrebcem živi Titova ideja bratstva in enotnosti, da jo negujemo in čuvamo kot zenico v očesu, da tu na Moravi branimo Slovenijo; da ljubimo Župančiča in Prešerna, da recitiramo Aškerca in Kajuha, da nadaljujemo delo Kidriča in Kardelja; da ljubimo Logarsko dolino z enako ljubeznijo kot rodno Pomoravje; da je Slovenija v Srbiji in da smo prepričani, da je tudi Srbija v Sloveniji.«

Vsi udeleženci, tako nekdanji pregnanci s svojci in delegacije, smo si v dneh bivanja v bratski občini Kruševac ogledali še razne znamenitosti, Slobodište, muzeje, delovne organizacije. Prisostvovali smo svečani seji skupščine občine ob obletnici osvoboditve. Podobno je bilo v vseh ostalih 35-ih občinah SR Srbije. Povsod izredno gostoljubje, izrazi ljubezni in zadovoljstva na domovih gostiteljev in ob uradnih sprejemih. Zadnji dan sta bila v Kruševcu tudi republiški delegaciji Srbije in Slovenije. Ob tej priliki je bilo izrečeno zadovoljstvo nad oblikami sodelovanja med obema pobratenima občinama in krajevnimi skupnostmi obeh občin.

Še bolj prisrčno, vendar težje pa je bilo slovo. Ponovno objemi, mnogo solza — celo z dežjem, poljubi in stiski rok ter mahanje skozi okno vlaka in s postaj. Za nas ponovno najlepše in najveličastnejše v Kruševcu. V darilnem zavitku pa še presenečenje — knjiga o vlaku bratstva in enotnosti izpod peresa Duška Dražića v srbskem in slovenskem jeziku. Ganljiva pričevanja nekdanjih izgnancev udeležencev vlaka bratstva in enotnosti. Hvala vsem!

Poleg družbenega varstva nujna tudi družbena pomoč

ZBORI OBČINSKE SKUPŠČINE SPREJELI UKREP DRUŽBENEGA VARSTVA V MLEKARNI

Zbori občinske skupščine so na izredni seji na pobudo samoupravne delavske kontrole in delavskega sveta sozda Hmezad, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij na ravni občine, sprejeli ukrep družbenega varstva v mlekarni kot posledico vedno težjih gospodarskih razmer in izgube v tej delovni organizaciji. Jasno pa je, kar je bilo poudarjeno v razpravi, da delavci mlekarne tega težkega bremena ne bodo zmogli sami, zato bo moral čimprej zaživeti družbeni svet, ki naj bi pomagal razrešiti predvsem objektivne razloge za nastale težave. V začasni kolegijski poslovodni organ so zbori občinske skupščine imenovali Andreja Čulka (predsednik), Jožeta Janšeta (član) in Alojza Kampuša (član).

Že znani vzroki za nastalo izgubo, v prvem polletju 412 milijonov din, so vedno bolj zaostrovali tudi medsebojne odnose v kolektivu in tako so na površje prišle tudi notranje slabosti, ki so odraz slabega dela in nediscipline, pomanjkanja strokovno usposobljenih kadrov, slabe izkoriščenosti kapacitet in visokega kala ter slabe poslovne politike. Jasno pa je, da z odpravo notranjih slabosti ne bo mogoče bistveno zmanjšati rdečih številk, na kar so opozorili tudi člani predsedstva Občinskega sveta Zveze sindikatov. Sicer pa je Hmezadova mlekara širšega regijskega pomena, saj oskrbuje več kot štiristo tisoč prebivalcev, z njo pa je povezana vrsta OZD. Prav zato je ustanovitev družbenega sveta toliko bolj potrebna in upravičena. Z družbenim svetom naj bi zagotovili širši družbeni vpliv in sodelovanje občinskih, regijskih in republiških dejavnikov, finančnih ustanov, in ne nazadnje tudi proizvajalcev in porabnikov mleka. Med drugim bo potrebno zagotoviti finančna sredstva za dopolnitev proizvodnega programa, še zlasti za rentabilnejše proizvode. Precejšnje breme za mlekarno prav gotovo predstavljajo tudi visoke obresti, ki so trikrat večje od planiranih v investicijskem programu.

Ob vsem tem pa je treba dodati še to, da samoupravni organi in družbenopolitične organizacije v mlekarni kljub sprejetemu sanacijskemu programu, niso sproti spremljale izvajanje le-tega, kar vse je povzročilo odstopanje in kopičenje problemov. Še manj, niti niso ugotavljali osebne odgovornosti za neizvajanje sprejetih odločitev. V takšnih razmerah seveda ni bilo mogoče pričakovati izboljšanja stanja, čeprav ga je vodstvo v intervjuju objavljenem v avgustovski številki Savinjskega občana, še napovedovalo. Zato je povsem razumljiva soglasna odločitev odgovornih dejavnikov v občini za ukrep družbenega varstva. Predvsem pa bosta morala krepko zavihati rokave celoten kolektiv in začasni kolegijski poslovodni organ.

jk

PODELITEV DRŽAVNIH ODLIKOVANJ

Na skromni slovesnosti je Viljem Petek v prostorih občinske skupščine izročil odlikovanja predsedstva SFRJ. Prejeli so jih:

Ivan Potočnik; red zaslug za narod s srebrno zvezdo; Janez Baloh, Pavel Lešnik, Vili Sternad in Miroslav Korošec: red dela s srebrnim vencem; Peter Ajdič, Jože Berzelak, Drago Cilenšek, Anton Kač, Jožef Vinder, Marijan Volpe in Anton Zupanc: medalja zaslug za narod; Berta Cilenšek, Karel Cizej, Peter Hauer, Mirko Herci, Branko Krumpak, Zofija Polak, Maks Potočnik, Marija Uranjek, Stanko Žagar, Albina Cerjak in Julijana Gostečnik pa medaljo dela.

Predsednik občinske skupščine Viljem Petek izroča odlikovanje Ivanu Potočniku

Moč mladinske organizacije

Z Jankom Kosom, ki je prevzel funkcijo sekretarja OK ZSMS, smo se pogovarjali o začetnih težavah, s katerimi se trenutno sooča, o splošnih problemih mladih, o ZSMS, o načrtih in smernicah ZSMS in o drugih zadevah, ki so trenutno aktualne.

Janko je prej delal in deloval v Hmezadovi proizvodni enoti kmetijstvo TOZD Latkova vas, kjer je bil pomočnik vodje proizvodnje. V okviru organizacij ZSMS je deloval že v osnovni šoli, pa več v srednji šoli, nato v JLA, kjer je bil 1981. leta sprejet v ZKJ. Na višji šoli, ki jo je obiskoval v Mariboru, je bil prvo leto sekretar mladine, drugo leto predsednik ZSMS, član predsedstva študentskih domov, sodeloval je tudi v predsedstvu kluba študentov Žalec — aktiv Maribor, zelo aktiven pa je bil in je še v aktivizaciji mladih v kmetijskih dejavnostih, saj je sodeloval v RK ZSMS v komisiji za kmetijstvo. Sedaj je član odbora za štipendiranje v občini in odbora za kmetijstvo. Vsa našteta aktivnost in prizadevnost so bili tudi razlogi, da je bil predlagan in izvoljen za sedanje mesto.

Janko je nekako »padel« v začetek šolskega leta, to je v obdobje, ko morajo biti mladinska aktivnost, pridnost in učinkovitost še posebno občutne. Največ odmevov je trenutno okoli programske volilne konference, katere organizacija zasluži dosledno angažiranje aktivistov ZSMS. Ne glede na to, da je v mnogih dejavnostih mnogo se ponavljajočih besed, ki jim manjkajo včasih dejanja, kar odbija mladino, da ne omenjamo finančno odvisnost krajevnih organizacij ZSMS, ki omejuje prostor delovanja, je Janko ugotavljal, da je v izpeljanih programih, ki jim nekateri očitajo papirnato suhoparnost, še dosti prostora, kamor bo možno vtkati nove in potrebne naloge.

Ko smo se pogovarjali o tekočih in konkretnih mladinskih problemih, kot so stanovanjska problematika, vprašanja o tem, kako zainteresirati mladinca za aktivnost v ZSMS in kako premostiti tradicionalno podcenjevalno miselnost o resnosti mladinske aktivnosti, sva naletela na mnoge žgoče teme, ki so potrebne javne razprave in razrešitve. To pa je spet povezano z vprašanjem sredstev, ki pesti organizacije ZSMS na različnih ravneh. Pridobitev mladih v svoje vrste in spodbuditi njihovo aktivnost, obuditi tudi njihovo vero v organizacijo mladine je prav gotovo tudi vprašanje sredstev. Problem zase pa predstavlja tudi vprašanje ugleda mladinskih organizacij, ki ima dve plati. Po eni strani gre za generacijski konflikt, v katerem ima starejša struktura proti mlajši večje možnosti oziroma si jih po tradiciji prilašča. Res je tudi, da mnogi mladi s svojim slabim delom tudi podirajo ugled mladinskih organizacij. Čeravno obstaja v žalski občini dokaj zdrav odnos ZSMS z ostalimi DPO, je potrebno marsikaj storiti, da bo spremenjeno splošno mnenje ljudi in delavcev o mladini, njeni organizaciji in njenem načinu življenja.

Po skupnem dogovoru, da bomo o tekočih aktivnostih, sklicih predsedstva, smernicah, ki so že sprejete, zbiranju prostovoljcev za teritorialno obrambo, akcijah v okviru mladinskih delovnih akcij ter podobnih zadevah sproti obveščali občane, smo z Jankom sklenili pogovor z mislijo, da se tudi mladi premalo zavedamo, da je v družbi, ki je danes organizirana socializacijska gmota oziroma skupina, možno dobro in uspešno delovati in nastopati le organizirano.

G. V.

Zbiranje denarja za posodobitev bolnišnice

Tokrat objavljamo seznam organizacij združenega dela, ustanov in posameznikov naše občine, ki so v času **od 11. septembra do vključno 10. oktobra 1985** nakazali denar za posodobitev celjske bolnišnice na žiro račun posebnega sklada.

SOZD Hmezad — DO Minerva Žalec	199.175,00
Skupna obratovalnica Šelekar	8.925,00
MAN—SAME Fišer Boris, Gomilsko	11.252,00
GARANT Polzela	514.331,00
GARANT Polzela	16.861,00
HMEZAD Žalec — DS Interna banka	350.282,00
HMEZAD Žalec — Interna banka	99.968,00
Pevec Jože, Griže 3 enodnevni zaslužek zaposlenih	4.[illegible],00
Pevec Helena, Griže 3 enodnevni zaslužek zaposlenih	4.440,00
GIP INGRAD — TOZD GO Žalec	143.507,00
Sedminek Karel, Podlog 33/a enodnevni zaslužek delavcev	14.000,00
HMEZAD — DO AGRINA Žalec	545.515,00
SKUPAJ ŽALEC:	**13.723.511,50**
REKAPITULACIJA:	
CELJE	42.448.349,00
Žalec	13.723.511,50
Laško	7.257.476,50
Šmarje	5.781.707,00
Sl. Konjice	4.900.735,00
Šentjur	2.556.978,00
Mozirje	747.469,50
Titovo Velenje	47.563,00
Sevnica	100.642,00
Skupaj vplačano:	**77.654.431,50**

Sedaj v Žalcu s telefonijo ni več težav

PRIZNANJE DELAVCEM PTT

Potem, ko so Martin Gorišek, Joco Ivanišević in Martin Domadenik prerezali telefonske kable in tako ustavili delo dotrajane centrale v Žalcu, se je začelo naporno delo povezovanja kablov za novo centralo. Dva dni in dve noči je petdeset delavcev podjetja za PTT promet delalo v jaških neprekinjeno, saj so morali zvezati 66 tisoč žic. Po napovedih ing. Marijana Ravnjaka je bilo zahtevno delo opravljeno že v ponedeljek, za kar je treba delavcem in strokovnjakom PTT podjetja izreči priznanje. Te dni priključujejo v Žalcu že nove naročnike in kar je najpomembneje: sedaj imamo takšno telefonijo, kot smo jo potrebovali in si jo že dolgo želeli.

jk, foto: L. K.

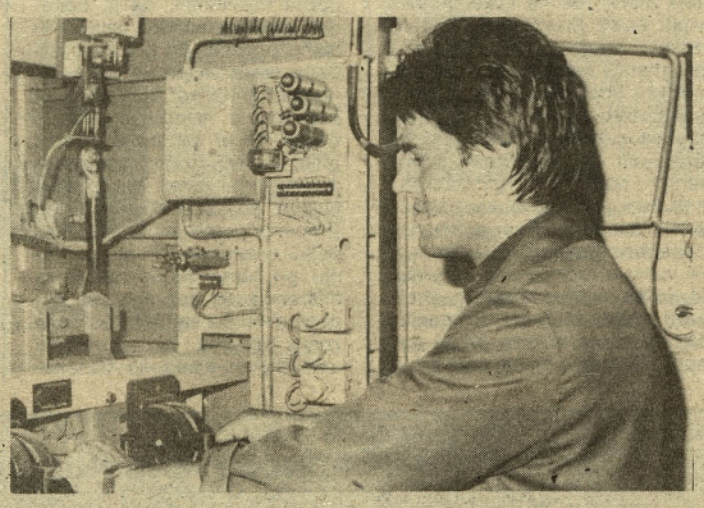

»Sedaj smo si tudi mi oddahnili,« pravi Cveto Kompolšek, mehanik v stari in novi centrali.

»Sedaj bomo lahko nemoteno telefonirali, kapacitete nove centrale bodo zadoščale za nekaj let,« pravi ing. Stjepan Krčmar.

SKROMNA RAZSTAVA INOVACIJ

Tudi pri pripravi letošnje razstave o inovacijski dejavnosti v naši občini so organizatorji imeli precej težav. Po tem, kar smo lahko videli, bi nepoučen obiskovalec lahko dobil vtis, da je ta dejavnost slabo razvita. K sreči je v resnici drugače, čeprav z doseženim ne moremo biti zadovoljni. Kljub temu pa so novosti KIV Vransko in TT Prebold vzbudile pri obiskovalcih precej pozornosti, svoje znanje pa so na računalnikih demonstrirali učenci osnovne šole Peter Šprajc-Jur Žalec.

jk

30-letnica upravnih organov

30-letnico upravnih organov skupščine občine so delavci počastili s skromno slovestnostjo, na kateri je zbranim spregovoril predsednik občinske skupščine Viljem Petek.

Viljem Petek je Ladici Zupanc in Jožetu Žlendru izročil priložnostno darilo za njun 30-letni delovni jubilej v občinski upravi

»V svojem izvajanju želim opozoriti na nekatere mejnike, ki so pomenili prelomnico v delu in organizaciji upravnih organov. Občinski ljudski odbor Žalec je bil ustanovljen 1. 9. 1955, do tedaj pa so odbori delovali v Žalcu, Gržah, Petrovčah, Šempetru, Polzeli, Braslovčah, Preboldu, Gomilskem in v Taboru. V teh devetih občinah je bilo zaposleno 41 delavcev, število zaposlenih pa se je do leta 1965 precej povečalo predvsem zaradi prenešenih pristojnosti. Tedaj so bili ukinjeni krajevni uradi v Preboldu, Polzeli in na Vranskem, v občinski upravi pa je bilo zaposlenih 111 delavcev. Že ob koncu leta pa se je zaradi reorganizacije število zaposlenih zmanjšalo. V obdobju 1965 do 1975 je delovalo sedem temeljnih upravnih organov, in sicer oddelek za splošne zadeve in družbene službe, oddelek za gospodarstvo, finance, notranje zadeve, ljudsko obrambo, občinski inšpektorat in katastrski urad. Z ustanovitvijo samoupravnih interesnih skupnosti, ko so se oblikovale strokovne službe izvršnega sveta in občinske skupščine, predvsem pa v oddelku za ljudsko obrambo in v davčni upravi, se je število zaposlenih občutno povečalo. Po letu 1979 je na osnovi družbene usmeritve ponovno prišlo do zmanjševanja zaposlovanja delavcev v upravnih organih, tedaj pa je izšel tudi zakon o sistemu državne uprave, ki je prinesel bistvene spremembe v samoupravni organiziranosti. Oddelki so se preimenovali v sekretariate, prvič pa smo prešli tudi na kolegijsko vodeni upravni organ. V zadnjih letih smo bistveno dvignili izobrazbeno strukturo zaposlenih, že dve leti zapored pa so zbori občinske skupščine izrekli priznanje upravnim organom za opravljeno delo. Seveda pa želimo, da bi delo upravnih organov bilo strokovno, učinkovito in kvalitetno v prid delovnih ljudi in občanov tudi v prihodnje,« je ob zaključku dejal Viljem Petek.

J. K.

Skozi majhna vrata v veliki svet

KONZORCIJ ZA MALTO MOST ZA PRODOR NA ZAHTEVNA TUJA TRŽIŠČA

S podpisom samoupravnega sporazuma 9. septembra v Gospodarski zbornici Slovenije je devet organizacij združenega dela in sicer Elkroj, Litostroj, Kovinarska, tovarna opreme Krško, HP Kolinska Ljubljana, SOZD Elkom Maribor, Avtoradgona, GIP Ingrad, Kostroj in SOZD Hmezad ustanovilo Konzorcij za Malto. V začetku meseca pa sta delegaciji Zveznega izvršnega sveta in vlade Malte sprejeli tudi konkreten dogovor o možnostih sodelovanja in delovanja omenjenega konzorcija. V razmeroma kratkem času, v dobrih dveh letih, je torej delavcem SOZD-a Hmezad uspelo opraviti sicer zahtevno nalogo, ob tem pa si obetajo še velike možnosti za prodor na tržišča držav v razvoju. Sicer pa nam je več o tem povedal direktor Konzorcija za Malto Marjan Ramšak:

»Leta 1983 smo navezali prve stike s poslovnimi partnerji Malte, še posebej z ministrom za industrijo Mintoffom, in kmalu ugotovili, da obstajajo precejšnje možnosti sodelovanja. Malta ima namreč dobro razvite gospodarske stike z deželami v razvoju, zaradi geografskega položaja pa je deležna posebne podpore tako vzhoda kot zahoda. Gospodarstvo Malte je izredno stabilno, inflacije ne pozna, njena valuta funt je konvertibilna in prosto konvertirana. Za investicije nudijo ugodne kredite z osemodstotnimi obrestmi, v določenih primerih tudi za obratna sredstva joint venture. Na razpolago je dovolj delovne sile, malteška vlada pa nudi potrebne proizvodne prostore z vso potrebno energijo.

Torej je naša naloga, da najdemo ustrezen program proizvodnje, za katerega plasma zagotavlja malteški partner. Ob obisku delegacije ZIS smo ugotovili možnost in se že tudi dogovorili za predelavo mesa, proizvodnjo plastičnih vrat in oken, raznih prehrambenih izdelkov in še za vrsto drugih proizvodov, za katere proizvajalce bo moral poskrbeti konzorcij. Ostale raziskave, spoznavanje tržišč in zanesljivost naročil za joint venture družbe bo opravljal koordinacijski organ konzorcija skupaj z malteškimi partnerji. V naslednji fazi pa bomo ustanovili firmo Joint Marketing Company,

Marjan Ramšak, direktor Konzorcija za Malto

ki bo skrbela za plasma blaga, razširitev tržišča, uvajanje izdelkov v blagovne liste in meddržavne sporazume, financiranje dobav surovin in kreditiranje zalog.

Potem torej lahko računamo na vse bonitete proizvodnje na Malti.

Dodam naj še, da je Malta pridružena članica EGS in kot dežela v razvoju oproščena carinskih dajatev. Ker sama nima dovolj blaga za sicer razvito izvozno dejavnost, je še kako zainteresirana za sodelovanje na proizvodnem in na trgovskem področju. Pri tem pa seveda zahteva veliko mero resnosti in odgovornosti v medsebojnih odnosih, kar pa doslej ni bila odlika jugoslovanskih partnerjev. Zato je odgovornost Hmezada in Jugoslavije še toliko večja in prvi rezultati se bodo morali pokazati že po osmih mesecih, kot sta se dogovorili delegaciji ZIS in vlade Malte. Našo delegacijo je sprejel tudi predsednik Mifsud Bonicci.«

Jasno je, da so delavci SOZD-a Hmezad sprejeli odgovorno in zahtevno nalogo, obljubljena jim je vsa pomoč Gospodarske zbornice, ZIS in tudi bank in če jim bo uspelo načrtovane naloge tudi uresničiti, se jim bodo skupaj z vsemi zainteresiranimi OZD nudile velike možnosti plasmaja znanja in tehnologije v dežele v razvoju. Bitka nobena ni lahka, še najmanj pa bitka za prodor na tuja tržišča. Nazadnje zapišimo še, da je namen ustanovitve konzorcija pospeševanje kooperacije med Malto in Jugoslavijo in da je to prva takšna oblika sodelovanja.

j. k.

Ob mesecu požarne varnosti

Usposobljeni za preprečevanje elementarnih nesreč

V občini se je pretekle dni zvrstila vrsta vaj, ki so jih organizirala gasilska društva in Občinska gasilska zveza v okviru aktivnosti ob mesecu požarne varnosti. Prizadevni člani gasilskih društev so ponovno dokazali, da so usposobljeni in tudi opremljeni za odpravljanje najzahtevnejših elementarnih nesreč. Eno takšnih vaj smo spremljali v Žalcu, ko so člani tamkajšnjega društva prikazali reševanje iz gorečega avtomobila in gašenje namišljenega večjega požara v mestu. Seveda so se hitro pojavili številni radovedneži in stikali glave ob komentiranju, zakaj ob takšnem pomanjkanju pitne vode organizirajo takšno vajo.

Naj takoj pojasnimo, za vajo so gasilci uporabili vodo iz požarnih vodnjakov.

Tudi letos bo Občinska gasilska zveza ocenila stanje požarne varnosti, ki pa žal ni zadovoljiva.

Še vedno prihaja do požarov zaradi neosveščenosti ljudi kljub mnogim preventivnim akcijam, ki jih pripravlja gasilska zveza.

jk

Dobro so se odrezali

V Titovem Velenju je bilo minulo soboto veliko gasilsko tekmovanje gasilcev iz vse Slovenije. Zbrali so se na finalnem tekmovanju v vseh kategorijah za memorial prvega predsednika Gasilske zveze Slovenije Matevža Haceta. Nastopilo je več kot dva tisoč gasilcev iz vse Slovenije ter dve desetini iz Avstrije.

Pri pionirjih A je desetina iz Gotovelj bila deseta med dvajsetimi, mladinci iz Matk deveti in iz Griž trinajsti (na sliki) izmed sedemindvajsetimi desetinami, članice iz Vinske gore pa so bile petnajste izmed trideset ekip.

T.T

Obisk gradiščanskih gasilcev

Pred kratkim je Občinsko gasilsko zvezo Žalec obiskala delegacija gasilcev gradiščanskih Hrvatov, ki so bili na obisku v Sloveniji gostje Gasilske zveze Slovenije. Žalčani so gasilcem iz zamejstva pokazali gasilski muzej, na katerega so zelo ponosni, saj je drugi v Sloveniji, nato pa še orodjarno v gasilskem domu, nakar so si še skupaj ogledali gasilski dom v Preboldu. Gostje so zaključili obisk z ogledom Tekstilne tovarne Prebold. Na posnetku si gostje ogledujejo orodjarno gasilskega doma v Žalcu.

B. k.

Prvič s puško v roki

Marija Goličnik

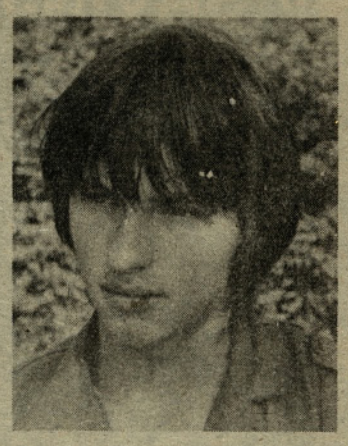

Damjan Es

V začetku meseca se je v Stopniku pri Vranskem usposabljalo za naloge oboroženega odpora v SLO šestdeset mladih iz občin Trbovlje in Žalec. V omenjeno usposabljanje so namreč vključeni mladinci in mladinke, ki ne obiskujejo šol srednjega usmerjenega izobraževanja. Pouk je potekal v obliki taborjenja, komandant tabora Henrik Kranjc in njegov pomočnik Ivan Rupnik pa sta nam ob obisku povedala, da to usposabljanje sodi v sklop uspešnega sodelovanja med obema občinama.« Čeprav se je večina prvič srečala s puško v roki, pa je zahtevane naloge opravila nadvse uspešno. Pogoji usposabljanja v Stopniku so zelo dobri, zadovoljni pa smo tudi s sodelovanjem krajanov. Pomembno pa je, da so mladi iz obeh občin skovali tudi trdne vezi tovarištva in prijateljstva, kar je sestavni del usposabljanja za oborožen odpor,« sta še dodala Henrik Kranjc in Ivan Rupnik. Ob našem obisku so mlade obiskali funkcionarji obeh občin in se z njimi pogovarjali o političnih in družbenoekonomskih razmerah v občinah.

Sicer pa so nam o pouku in življenju v taboru mladinci in mladinke povedali:

Marija Goličnik iz Braslovč: »Ker imamo doma kmetijo in je sedaj veliko dela, mi misli večkrat uhajajo domov. Prve dni je bilo hudo, ker nisem bila navajena takšnega načina dela in življenja. Ko pa sem se po nekaj dnevih navadila napornega dela, uniforme in ko sem dobila nove prijateljice, je bilo precej lažje.«

Damjan Es iz Šempetra: »Prve dni je bilo težko, ker nisem bil navajen takšnega ritma življenja. Sedaj mi je tudi jutranja telovadba všeč, pa tudi vstajam laže tako zgodaj. Čeprav smo vsak dan precej utrujeni, pa za razvedrilo še vedno zberemo dovolj moči. S Trbovljčani se dobro razumemo in postali smo dobri prijatelji. Veliko smo se naučili, zanimiva pa sta bila tudi streljanje in nočna straža. V enoto teritorialne obrambe se bom vključil.«

Karmen Štanc iz Trbovelj: »Ves dan smo tako zaposleni, ko da bo teh osemnajst dni kar prehitro minilo. Prostega časa je malo. Med sabo se dobro razumemo in slovo bo težko. Čeprav sem se s puško v roki prvič srečala šele na vaji, mi »razklapanje« ne dela nobenih težav. Na straži daje puška občutek večje moči in varnosti. Sicer pa smo dekleta dokazala, da vojaške veščine obvladamo prav tako dobro kot fantje. Na tej vaji sem predsednik mladinskega aktiva in imam tudi s to dolžnostjo precej dela. Za vstop med teritorialce prostovoljce se še nisem odločila.«

Franc Glavač iz Trbovelj: »Sem komandir oddelka in voda, tako da sem precej zaposlen. Pouk je zahteven in naporen, sicer pa tako mora biti, če se hočemo kaj naučiti. Trikrat sem bil že tudi na straži. V prostem času igramo nogomet in odbojko, pomagali pa smo tudi domačinom pobirati krompir. Kar prehitro bo vse skupaj minilo in slovo gotovo ne bo lahko. Zato sem se že odločil za vstop med teritorialce-prostovoljce, kjer se bom s prijatelji, ki sem jih spoznal tukaj, gotovo še srečal.«

Karmen Štanc

Franc Glavač

Slabšajo se varnostne razmere

Za izboljšavo stanja prometne varnosti v naši občini nista zadolženi samo PPM Celje in PM Žalec, tudi komisije v krajevnih skupnostih, komiteji za SLO in DS, posebno pa še vsi udeleženci v cestnem prometu, kako je potrebno dosledno upoštevanje cestno-prometni predpisov in zavest vseh udeležencev, da na cesti nisi sam, je skoraj odveč ponavljati. Vse zastavljene preventivne akcije so uspele, vendar pa je občutiti vse manjša prizadevanja prometnih komisij v posameznih krajevnih skupnostih.

Zaradi varčevanja udeleženci prometa obnavljajo vse več starih motornih vozil, ki so tehnično manj brezhibna, posledice tega pa so znane. Poudarjeno je bilo, da je stanje prometne varnosti na našem območju v primerjavi z lanskim letom slabše, torej ni zadovoljivo, saj je vse več nesreč in odvzemov vozniških dovoljenj. Temu botrujejo po stari navadi še vedno hitrost, vinjenost in izsiljevanje.

Zaradi povečanega kolesarskega in drugega prometa s počasnejšimi vozili, bo nujno potrebno zgraditi še posebno vozno površino med Levcem in Medlogom v občini Celje. Predlog o izgradnji tega objekta bomo poslali IS SO in SPN Celje.

Svet ugotavlja, da v naselju Šempeter nisu dovolj razsvetljena križišča in prehodi za pešce, zato predlaga, da je nujno od pristojnih upravljalcev zahtevati ureditev celonočne osvetlitve.

Na regionalni cesti Arja vas — Vinska gora je vedno več prometnih nesreč s smrtnimi izidi in z veliko materialno škodo, zato bo potrebno v srednjeročnem planu posodobitve regionalnih cest uvesti v plan tudi ta odsek ceste.

Svet priporoča vsem komisijam KS in komitejem za SLO pa KS in OZD, da v svoje delovanje vključijo z realnimi konkretnimi predlogi več pozornosti o prometni varnosti in poskrbijo za njihovo uresničitev.

J. Koštomaj

PO POTEH NOB V SAVINJSKI DOLINI

Žene v predvojnem delavskem gibanju

2. septembra in 7. oktobra je poteklo petinštirideset let, odkar so rudarske žene leta 1940 demonstrirale pred občino Griže s sedežem rudnika Zabukovica. Zahtevale so izboljšanje življenjskih razmer; demonstraciji pa sta se prevesili v protest proti naraščajočemu fašizmu. To sta bili akciji v okviru ljudsko frontnega gibanja v Zvezi delovnih ljudi Slovenije, ki ga je vodila Komunistična partija Slovenije. To je bilo tik pred V. državno konferenco KPJ, ki je bila na Dubravi pri Zagrebu v času od 19. do 23. oktobra 1940. Tedaj je Vida Tomšič v svojem referatu poudarila, da se čuti partijsko delo med ženami, pozitivno je ocenila delovanje ženskih sekcij pri vzajemnosti in v Društvu kmečkih fantov in deklet. Kritična ocena dela nekaterih partijskih organizacij z ženami pa gotovo ni veljala za partijske celice v Zabukovici in v Migojnicah.

Spomladi 1940 je prav tako poteklo petinštirideset let, kar so iz Zabukovice odgnali dva zapornika v taborišče Bileča. To sta bila Anica Vipotnik, poročena Jakše, in Peter Šprajc, st. To je bilo moško koncentracijsko taborišče, vendar so bile v njem tudi tri žene: Anica Vipotnik, Angleca Ocepek in Pepca Kardelj. Partijska direktiva je bila: čimvečji pritisk od zunaj, da se razkrinka ravnanje z zaporniki in da se jih izpusti na svobodo. Vsak član partije je imel svojo zadolžitev. Pošiljali so pisma, pakete, točno je bilo določeno, koliko in komu kdo pošilja. S tem so oblasti dokazali privrženost internirancem od zunaj in nerazpoloženje med ljudmi zaradi ukrepov.

Položaj žena je bil v predvojni Jugoslaviji zelo težak. V knjigi Delavski zaupniki, ki je izšla 1936. v Trbovljah, je opisan primer delavca in položaj njegove družine. Rudar je bil dolga leta zaposlen v rudniku. V pokoju je prejemal pokojnino po starem pravilniku Bratovske skladnice z mesečno rento 16 din, od katere ni mogel živeti, zato si je poiskal drugo delo. Delodajalec ga je zavaroval pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani. V primeru nesreče mu je bila dodeljena 90 %-na nezgodna renta. Ob njegovi smrti pa je bila ta renta ustavljena tako, da so žena in otroci padli v največjo revščino. Žene so se zato borile proti socialni negotovosti, pri čemer so iskale razne oblike. Vključevale so se v Svobodo. Ob razvitju prapora Svobode v Migojnicah so dekleta in žene le-tega okrasile. Ko je zabukovški proletariat krepko stopal pod njim, so ob njihovi strani hodile tudi rudarske žene, ki so se vse bolj osveščale in borile za napredek in enakopravnost.

Leta 1936 je bila ustanovljena v Zabukovici prva partijska celica, njeni člani pa so med drugim skrbeli za pravilno usmeritev društev. Z dotokom novih članov se je celica kasneje razdelila v dve rudniški in dve vaški celici. V vaških so bile predvsem žene; ena je bila v Zabukovici, druga v Migojnicah. V štiridesetih letih je bilo v te celice vključenih 21 članov, od tega osem žena. Vida Tomšič je v Dubravi poročala, da je v KP vključeno 10 odstotkov žena. Torej je Zabukovica zelo izstopala.

Izstopale so po svoji revolucionarnosti, o čemer priča tudi dogodek ob velikem štrajku v Trbovljah. Tedaj sta prišla v Zabukovico govorit delavcem predstavnika social-demokracije. Ves čas svojega govora se nista štrajka niti dotaknila, zaključila pa sta ga brez organizacije štrajka, ki je bil za delavce najbolj zanimiv in bistven. Ko so delavci zahtevali točko razno, je sreski načelnik, ki je prišel na zbor, skupaj s predstavniki social-demokracije ob spremstvu žandarjev, dejal, da ta točka ni dovoljena. Začelo se je vpitje in zmerjanje, najglasnejše pa so bile žene: ker niso bile zaposlene, se niso tako bale za službo. Govornika sta pobegnila skupaj z orožniki in načelnikom. Pozneje so najbolj glasne zaprli za pet dni, in sicer Marijo Vipotnik, Julko Cilenšek, Fani Strnad in Jeromlovo Mici ter enega moškega, ki je bil tedaj rudniški konzument. To je bil Vili Reberšak. Zaprti so bili v Celju.

Uspešno so žene sodelovale pri Svobodi in pozneje pri Vzajemnosti. Sodelovale so v pevskem zboru, dramski sekciji, imele so svoja predavanja, svoje predavateljice. Ohranjen je spomin na predavanje Angele Vode iz Ljubljane in Ivanke Rojnik iz Celja. Organizirale so izlete s politično vsebino. Imele so skupne študijske in debatne večere in si izposojevale knjige.

Okoli leta 1940 je na tem področju delovala že močna SKOJ-evska organizacija. Ena izmed zadolžitev članov je bilo izobraževanje. Znano je predavanje iz leta 1940, ko sta imela članica partije in sekretar Skoj-a Silva Cilenšek in prof. Kalafatič predavanje o delavskem gibanju, Nada Cilenšek šale ustanoviti novo organizacijo pod imenom Žena in družina, vendar oblast te organizacije ni dovolila, zato so se žene vključile v borbo za svoje pravice preko Vzajemnosti, ki je bila ustanovljena po razpustu Svobode, in v razne druge oblike dela, kjer so delovale po navodilih partije. Izpolnjevale so sklepe ustanovnega kongresa KPS na Čebinah, da se morajo komunisti in drugi napredni borci za delavske pravice vključevati v splošne politične akcije. To za zabukovški proletariat ni bilo nič novega, saj so v Zabukovici tako vseskozi delali in o tem je na kongresu poročal Albin Vipotnik, eden vodilnih svobodašev v Zabukovici.

To delo je usmerjala partija. Člani višjih partijskih vodstev v Sloveniji so stalno prihajali v krajevne partijske organizacije kot instruktorji in so imeli ilegalne sestanke s člani in kandidati. V letu 1936 je preko trboveljske partijske organizacije prišla v Savinjsko dolino ilegalka Marija Žumer. Imela je predavanje iz ideološke vzgoje. Partijske organizacije so imele po dva študijska sestanka tedensko, ki so bili predvsem v nočnem času in so trajali često do zgodnjih jutranjih ur. V letu 1938 sta bila nekaj dni v Grižah tudi Tone in Vida Tomšič. Kot instruktorka se je v Zabukovici večkrat mudila tudi Tončka Čeč iz Trbovelj. Največ od vseh pa se je mudil pri partijskih organizacijah v dolini Slavko Šlander, često pri Albinu Vipotniku in pri Šprajčevih v Zabukovici.

Iz vsega tega je razvidno, da so bile žene rudarjev vselej pripravljene pomagati svojim možem v borbi za zaslužek in kruh. Z njimi so hodile na shode in sestanke ter moralno podpirale njihove zahteve. Borile so se za ustanovitev šolske kuhinje s toplim obrokom, toda brezuspešno. Buržoazna oblast je akcijo preprečila, ker bi to kuhinjo koripa referat o ženskem vprašanju. Ta predavanja so bila ilegalna.

Pri KP je od leta 1934 delovala ženska komisija. Ustanovljena je bila organizacija Zveza žena in deklet, ki je imela glavno nalogo voditi borbo za mir, enakopravnost in pridobitev volilne pravice. To društvo je delovalo tudi na področju Zabukovice, imelo pa je svoje glasilo Ženski list. Po razpustu te zveze so ženske poskustili le otroci rudarjev in bajtarjev.

Leta 1941, takoj po okupaciji, so tudi žene pričele zbirati in skrivati orožje, sanitetni material, živež in druge potrebščine za ilegalno borbo, stopile pa so tudi v vrste borcev za svobodo. Med 22 borci Savinjske čete je bilo kar pet žena, med petimi aktivisti, ki so ostali na terenu, pa je bila tudi Julka Cilenšek.

F. Ježovnik

Viri: Spomini Marije Vipotnik, Fanike Raček; Anton Kotnik: KP v revolucionarnem delavskem gibanju v Savinjski dolini, Med Mrzlico in Dobrovljami, Šešče—Matke ob krajevnem prazniku 1985.

Krajnčevi mami v slovo

V Migojnican je umrla 96-letna Julijana Krajnc — Krajnčeva mama. Odšla je še ena plemenita partizanska mama, zato nam je vsem, ki smo jo poznali, spoštovali in ljubili, težko pri srcu. Kako priljubljena je bila, je pokazal njen pogreb in s svežim cvetjem posuta gomila.

Julijano je že v otroštvu zagrabilo in usmerjalo življenje s trdo roko. Komaj šest let stari ji je umrl oče. Mati je ostala sama s šestimi otroki. Morala se je v drugič poročiti. Ko so se rodili še štirje, je mož odšel za kruhom v Ameriko in tam umrl. Mati se je težko prebijala z otroki. Ko jim je umrla, je Julijana prevzela skrb za še štiri nedorasle otroke. Med tem jim je požar upepelil domačijo. V 27 letu se je poročila s Cirilom Krajncem, s katerim je živela v srečnem zakonu celih 66 let. Rodilo se jima je sedem otrok. Ciril v rudniku, kjer je bil zaposlen, ni veliko zaslužil, zato se je družina skromno prebijala skozi življenje.

Julijana se je politično napredno opredelila že v stari Jugoslaviji. V Zabukovici—Grižah je bilo takrat že delavsko gibanje dokaj razgibano. Politično je začela delovati leta 1936, ko se je vključila v Zvezo delovnih žen in deklet, v organizacijo, ki jo je vodila takratna KP. Julijane okupacija ni našla nepripravljene, saj je bila politično že opredeljena.

Tako ni bilo naključje, da je bila v Krajnčevi hiši že od začetka okrožna javka. Pri njih so se sestajali komunisti — člani okrožnega in pokrajinskega komiteja za Štajersko. Tako se je med tem nekaj časa zadrževal v njihovi hiši sekretar pokrajinskega komiteja KPS za Štajersko Milan Zidanšek. Prihajali pa so še drugi, kot so Štefan Znidarič, Stane Rozman, Julka Cilenšek, Peter Šprajc in drugi.

Skozi njihovo javko je tekla zveza celotnega okrožnega komiteja KPS za Štajersko. Pri tem so sodelovali vsi Krajnčevi. Njihovo delo Nemcem ni ostalo prikrito, zato so jih v novembru 1943 aretirali, in sicer Julijano in Cirila Krajnc ter hčerko Marto. Vsi so se hrabro držali v zaporu, čeprav so jih mučili, hoteč jim izsiliti priznanje. Niso klonili. Julijano so potem izpustili. Odšla je domov in nadaljevala z delom.

Nekoč, ko so bili v hiši partizani, je prišlo do izdaje in borbe. Dva partizana so Nemci ujeli in enega ustrelili, Julijani pa je z najmlajšim sinom uspelo uteči. Odšla je v ilegalo. Moža pa so Nemci strpali v zloglasno taborišče Dachau. V taborišču se je znašla tudi hči Marta.

Trije sinovi so bili v partizanih. Kljub vsemu trpljenju in nevarnostim se je Krajnčeva družina ob osvoboditvi srečna znašla doma. Julijana je še nekaj časa aktivno delovala, v družbeno življenje pa so se vključili tudi tedaj že odrasli otroci.

Krajnčeva mama je ohranila svojo duhovitost do smrti. Za vse, ki smo jo obiskovali, je bila prava mati. Najbolj srečna pa je bila, pa tudi mož Ciril, ko so njun dom napolnili otroci in vnuki. Takrat je bil praznik v hiši.

Sedaj je njeno plemenito srce za vedno ugasnilo. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Lojze Trstenjak

Dobrovlje — simbol slovenstva in zibel partizanstva

Dobrovlje so planota, ki nosi ime po dobu, tako se je namreč po staroslovansko imenoval hrast. Drugo leto bo minilo že sedemsto let, kar se Dobrovlje omenjajo v zgodovini. Ime hribovja, ki spominja na veličastno borbo za svobodo. Številni spomeniki in obeležja pa spominjajo na dogajanja v času NOB, zato se Dobrovlje upravičeno imenujejo zibel štajerskih partizanov.

Če nas pot zanese na Dobrovlje, se lahko namenimo po poti nekdanjega partizanskega kurirja ali enote, ki je tudi Ciglarjeva pot — od Drave do Jadrana, ali pa del evropske pešpoti, ki pelje od Baltiškega morja do Jadrana.

Na Dobrovlje se lahko povzpnemo iz Mozirja mimo Predovnika, Križnika in Poragojnika do križišča. Preidemo na cesto, ki pelje do Destovnikove domačije. Na to križišče lahko pridemo tudi po Savinjski planinski poti. Pot lahko začnemo tudi v Letušu in se po »partizanki« povzpnemo do doma borcev na Dobrovljah. Pot, označena z markacijo S, pripelje do Destovnikove domačije.

Na križišču krenemo desno, pot pa vodi v dolino, imenovano Tiha lepota, kjer je spomenik partizanom Bračičeve brigade, ki so tu padli decembra 1944, ko so branili osvobojeno Gornjo Savinjsko dolino. Od tod pridemo na samoto, kjer je Jegovnikova domačija (Čreta 5) in nad kašto zavijemo v gozd. Od tod je lep razgled na Golte. Smo na Čreti, ki ima izvor v staroslovanski besedi čret-možvirje. To je zahodni del dobroveljske planote. Marijina cerkev je iz okolice leta 1470, poznogotska. Znano je, da so se pri cerkvi leta 1636 zbrali tlačani in prisluhnili Mateju Sovalcu iz Čepelj, ki je poročal o pogovorih z oblastjo v Gracu.

V bližini so Hleviše, pri kapelici nad njimi stoji spomenik padlim borcem. Od cerkve nas smerokaz usmeri proti planinskemu domu na Čreti, ki so ga zgradili vranski planinci in ga poimenovali po prvem štajerskem bataljonu. Od tu vodi pot do vrha grebena, na manjšo planoto pri Sv. Katerini. Ob robu gozda stoji spomenik partizanskemu kurirju. Spomin na kurirsko psotajo TV S—22. Tod je namreč vodila pot v Gornjo Savinjsko dolino in na TV S-26 v Čemšeniških planinah.

Ob ograji pri cerkvi Sv. Katarine je spomenik, ki nas spominja, da so tu ob robu gozda 26. 10. 1941 Nemci zaman napadali partizanske položaje, saj je I. štajerski bataljon prav tu bil prvo frontalno bitko na Slovenskem.

Preko te planote, nad kmetijo Zakrajšek, nas pelje pot mimo cerkve sv. Katarine, zgrajene v zgodnjegotskem slogu, ki je obdana z lipami, simbolom slovenstva. Nedaleč stran je podzemna jama Jerakov brlog.

Pot vodi po slemenu mimo številnih kraških vrtač nad Ropasovo peč, od koder se nedaleč proč odpre čudovit razgled na Kale, Jeronim, Marinco, Tešovo. Vologo, kjer so 19. 2. 1944 borci II. bataljona Šlandrove brigade pregnali Nemce. Od tod vidimo kot na dlani Vransko z zanimivo zgodovino. Skozenj je vodila jantarska cesta, pa cesta z Dunaja v Trst. Tu je bila že leta 1492 mitnica. Po njej so se valili Turki, prenašala se je selska pošta, nato jezdna, že pred letom 1651 pa že vozna. Na Vranskem so običajno menjevali konje. Po njej se je premikala proti Celju Napoleonova vojska (1809.), leta 1868 so po njej hiteli okrašeni vozovi pod vodstvom Franca Šentaka na II. slovenski tabor v Žalec.

Pot vodi naprej do samotne Ručgarjeve domačije, kjer se ločita evropska in savinjska pot. Desno je najvišji vrh Dobrovelj — Tolsti vrh (1077 m) s 473 m globokim breznom presenečenja. 15. junija 1943 je bil v globeli pod Tolstim vrhom štab 4. operativne cone. Za kurirjem so se pritihotapili na rob globeli Nemci, počakali, da je izročil pošto in udarili. Smrtno ranjena sta bila sekretarka oblastnega komiteja SKOJ za Štajersko Vera Šlander-Lojzka in namestnik politkomisarja cone in sekretar PK KPS za severno Slovenijo dr. Dušan Kraigher-Jug, ranjen pa je bil Franc Rozman Stane. Partizani so Nemce pregnali, Jugu in Lojzki pa ni bilo več pomoči.

Pot zavije naprej v levo, k vznožju Krešice (1053 m), pod katero sta cerkev sv. Jošta in kmetijo Avgusta Remica, pri Mežnarju, Rovt pod Menino. Tukaj je 4500 Nemcev 7. 11. 1942 napadlo Savinjski bataljon, ujeta ali padla pa je večina borcev Veličkóve čete, ki je bataljonu branila umik. Na zunanji steni cerkve so še sledovi ostankov izstrelkov. Okupator je s topovi večkrat streljal proti sv. Joštu. Malo stran je travnato pobočje s kapelo sv. Gervazija in Pratazija iz konca 15. ali 16. stolet. Od sv. Jošta vodi pot naprej proti prelazu Lipa. Na desni v gozdu je označeno mesto, kamor so partizani izpod Tolstega vrha prenesli dr. Kraigherja in Šlandrovo in ju pokopali. Danes počivata v grobnici narodnih herojev v Ljubljani. Prelaz Lipa pa je ena pomembnih strateških točk v času NOB.

Naša pot se tu konča. Lahko gremo naprej proti Vologi, na Kale in na Vransko, ali preko Rovta v Šmartno ob Dreti v Zadrečko dolino, lahko pa tudi proti Predkovici in Orehovcu in naprej proti Krajnski.

Prej nas je pot vodila po južnem pobočju grebena, sedaj pa po severnem, kjer se znajdemo pod previsnimi skalami, kjer je bila nekaj časa partizanska bolnišnica. Signali iz doline, ki so med vojno opozarjali, če je sovražnik v bližini povedo, da je varno in da si lahko ogledamo skalovje, v katerem je našel zavetje ranjen partizan, onemogel aktivist.

Prehodili smo del poti, ni pomembno, savinjske ali evropske, pomembno pa je, da smo še na njej zavedli svoje slovenske biti, o čemer nas na njej vseskozi spominjajo razni simboli; lipa, pomniki in s krvjo prepojena tla, na katero spominjajo.

Franci Ježovnik

Franc Udovič-Florijan 70-letnik

Pred sedemdesetimi leti je v Senožetih stekla zibelka Francu Udoviču. Dela na zemlji se oklepa že od rane mladosti. V Zgornjih Grušovljah z ženo še vedno marljivo delata od zore do mraka. Rekli bi lahko prava korenina, težko življenje ga nikdar ni pritisnilo k tlom. Tudi vojna Florijanu, takšno je namreč njegovo partizansko ime, ni prizanesla. Najprej je bil v ujetništvu v Rusiji, potem pa je vse od leta 1941 skrbel za varen prehod borcev preko Save. Vsakokrat, ko je zaveslal v tok Save, je živel v strahu pred zasedo na drugi strani brega. Kasneje je postal komandir TV postaje, svobodo pa je dočakal v Andražu.

Franca Udoviča-Florijana spomeničarja, so ob njegovem življenjskem jubileju obiskali predstavniki krajevne organizacije Šempeter, mu izrekli čestitke in mu izročili skromno darilo. Voščilom se pridružuje tudi naše uredništvo.

B. K.

V spomin Justiki Malgaj

V častitljivi starosti nas je nenadoma zapustila Justika Malgaj iz Vrbja, tudi partizanska mama, ki bi letos praznovala pomemben življenjski jubilej. 13. novembra bi bila stara 90 let. Bila je ena tistih tihih žena junakinj, ena od najzaslužnejših žena iz obdobja NOV in povojnega aktivizma na našem območju. V najtežjih trenutkih je znala premagovati strah in prenašati pogum tudi na druge.

Justika Malgaj se je rodila 13. 11. 1895 v Šmartnem ob Paki, izučila se je za trgovko in je kot zavedna Slovenka pričela leta 1941 materialno podpirati OF. Organizirano pa se je vključila 1942. kot članica in pozneje sekretarka vaškega odbora OF. Bila je prva predsednica narodnega odbora v Vrbju in tajnica prve zgodovinsko dokazane oblasti v Vrbju, od 26. 6. 1944, po aretaciji moža in hčerke, pa se je kot sekretarka odbora OF Vrbje skrivala pred aretacijo do osvoboditve. Vsa njena družina; mož Peter, hčerki Ljuba in Tjaša so že v 1941. letu pričeli pošiljati pomoč prvim borcem in navezovati stike s somišljeniki pri snovanju odporniškega gibanja. Leta 1942 se je Malgajeva družina preko prvoborca Rudija Cilenška-Urankarja povezala s partizani. Justi je v odporniške vrste vključila tudi Jožeta Kača-Blažeta, Frančka Ribiča pa tudi družino Ivana Rajha, Šepčeve, Debičeve in mnogo drugih. Tudi mladina je na njenem področju delovanja pričela bolj organizirano sodelovati, vodila pa jih je Tjaša, Justina hčerka. Vse to se je dogajalo v času, ko so na stenah cveteli rdeči plakati, ki so razglašali imena ustreljenih sodelavcev OF.

Dočakala je konec vojne in vrnitev moža in hčerke Tjaše iz taborišča. Vrnila pa se je tudi druga hčerka, ki je bila bolničarka v 14. diviziji NOV.

Ob začetku leta 1946 sta Justa in mož Peter mnogo storila za uvedbo socializma in komunizma v kmetijstvo, pri ustanavljanju zadruge Slavka Šlandra v Vrbju. Čeprav zadruga zaradi nedozorelih pogojev ni uspela, je postala jedro današnjega Hmezada.

Po nekaj letih zavzetega povojnega aktivizma se je Justika Malgaj tiho umaknila v skromno domače zatišje. Poslej je živela za družino in za svoje prijatelje in sodelavce iz časa NOV. Hvaležni smo ji za veliko človeško žrtvovanje, ki je bilo bistvo njenega plemenitega življenja.

Naj ji bo lahka svobodna zemlja.

Dane Debič

To stran posvečamo kmetijstvu

Stran pripravil Lojze Trstenjak Foto: Ljubo Korber

Razvoj Hmezada do leta 2000

SOZD Hmezad naj bi do leta 2000 povečal proizvodnjo za 40 odstotkov — Veliko si obetajo od nove tehnologije in višje produktivnosti dela — Zagotavljanje načrtovanih naložb je še neznanka . . .

Kmetijstvo in nasploh agroživilstvo SR Slovenije v naslednjem srednjeročnem obdobju pa tudi do leta 2000, čakajo odgovorne naloge. V republiški plan se vključuje tudi SOZD Hmezad. V Hmezadu so si v okviru tega programa že zastavili naloge in te so zlasti konkretne za naslednjih pet let. Res pa je, da je še tako sposobnim načrtovalcem v sedanji situaciji, ko se spoprijemajo z vse hujšo inflacijo, težko vnaprej planirati. Tako v danih razmerah ni povsem jasno, kako bo z investicijami.

Poleg načrtovanih investicij, od katerih bo v veliki meri odvisna nadaljnja proizvodnja, si kmetijci veliko obetajo tudi od boljše tehnologije in višje produktivnosti dela, kajti tu so še določene rezerve in tega se kmetijci dobro zavedajo.

Kmetijstvo v naslednjih petih letih

Bolj kot do leta 2000 je plan konkretno začrtan v naslednjih petih letih, to je za srednjeročno obdobje. Pri tem ne gre le za povečevanje proizvodnje, marveč tudi za višje ovrednotenje živilskih proizvodov, ki so namenjeni trgu. V tem pogledu ima SOZD Hmezad ugodne možnosti.

Zastavljene planske naloge so zajete v republiški srednjeročni plan SR Slovenije. Izhodišče je krepitev družbenega in materialnega položaja delavcev in zagotavljanje dolgoročnih pogojev.

SOZD Hmezad bo skladno z republiškimi predvidevanji letno povečeval proizvodnjo za 4 odstotke v vseh dejavnostih.

V živinoreji, ki bo še naprej usmerjena na govedorejo (proizvodnja mesa in mleka), prašičjerejo in perutninarstvo, bo dan poudarek bolj združenim kmečkim proizvajalcem. Hmezad pa si bo v tem obdobju posebej prizadeval za obnovo sadjarstva in razširitev povrtninarstva. Proizvodnjo mleka bodo usmerjali z zmogljivostmi mlekarne, s tem da si več obetajo od kmečke proizvodnje mleka.

Čeprav bo proizvodnja slonela na izboljšavi tehnologije, bodo letno klub temu na novo zaposlili dva odstotka delavcev v kmetijstvu oziroma agroživilstvu.

Gostinstvo ne bo širilo kapacitet, prizadevali pa si bodo izboljšati ponudbo, kar bo ugodno vplivalo tudi na večji promet.

Odgovorne naloge jih čakajo pri urejanju zemljišč. Dognano je, da je z agromelioracijami, bodisi da gre za namakalne sisteme ali namakanje, možno izdatno povečati proizvodnjo travniške proizvodnje in poljščin. Savinjska dolina pa ima še velike možnosti za izboljšanje zemljišč, le-to pa vodi k višjim hektarskim donosom.

Pomembno vlogo v kmetijski proizvodnji bo še naprej imela kmetijska mehanizacija. Povojni čas ni bil ugoden za opremljanje kmetijstva z ustrezno mehanizacijo. In tako imamo danes tudi mehanizacijo, ki ne ustreza terenom in pogojem in jo bo treba zamenjati.

Članice Hmezada imajo v srednjeročnem in dolgoročnem programu svoje opredelitve, o tem pa kdaj drugič.

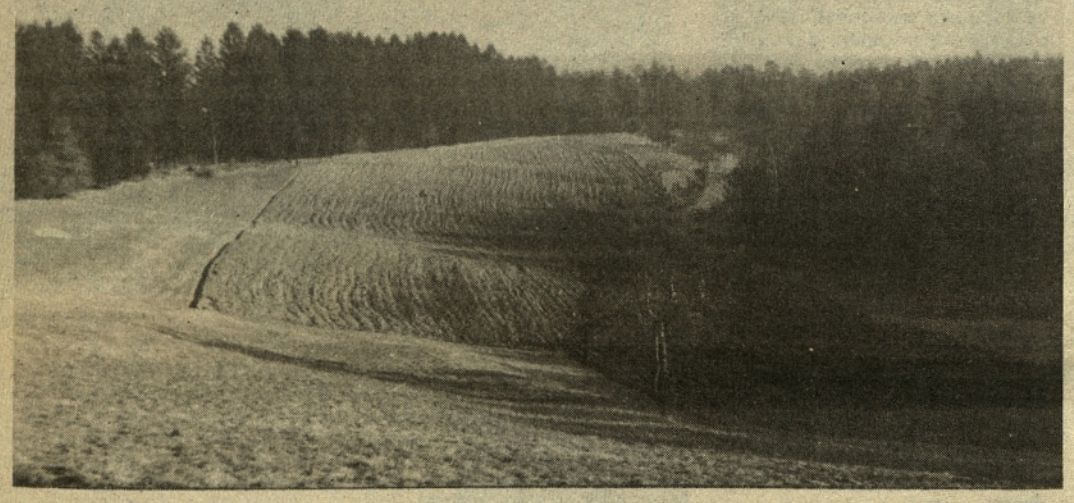

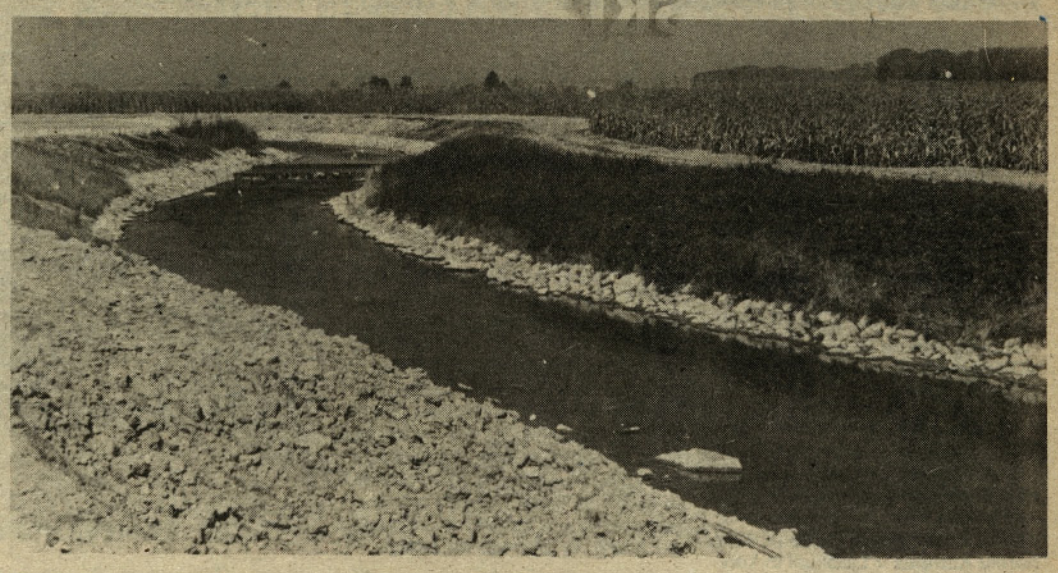

Pogled na novi del regulirane Bolske pri Kaplji vasi

Agromelioracije v Savinjski dolini:

Z izboljšavo zemljišč do večjih pridelkov

Ob meliolirani Bolski nastajajo plodni travniki in njive, ki jih narasle vode ne bodo več poplavljale — Novi agromelioracijski posegi omogočajo zložbo zemljišč

Savinjsko dolino in njeno kmetijstvo so stoletja nazaj pa tudi še po zadnji vojni pestile neurejene vodne razmere s pogostimi poplavami, ki so povzročale veliko škodo. Na videz nedolžni potoki so se ob večjem deževju razbesneli, voda se je razlila po poljih in travnikih, nemalokrat pa je vdirala tudi v hiše in ogrožala ljudi in živali.

Kmetje so se sicer po svojih skromnih močeh borili proti vodni stihiji, vendar za trajnejše posege ni bilo denarja. Na srečo je to danes že neponovljiva preteklost. Ljudje in stroji so v tem razmeroma kratkem povojnem obdobju opravili pionirsko delo. Voda je stekla po urejenih strugah, poplav ni več, veliko pa se je postavilo tudi na namakanju in osuševanju zemljišč, vse z namenom, da bi z izboljšanjem zemlje dosegli večje pridelke. V našem sestavku se bomo omejili predvsem na urejanje Bolske, potoka, ki je v minulosti povzročal največ preglavic kmetovalcem:

Kdo so izvajalci in financerji

Nosilka te širokopotezne in skrbno pretehtane investicije je kmetijska zadruga Savinjska dolina, izvajalca del pa NIVO Celje in Strojna Žalec. Finančno pa so projekt podprli Območna vodna skupnost (sredstva so nepovratna!), za melioracije in komasacije je prispevala sredstva Zveza VS Slovenije, med tem ko ostalih 20 odstotkov prispevajo lastniki zemljišč, to je kmetje, z odplačilom v 18. letih. Da je bilo možno dobiti navedena sredstva, je bilo treba ustanoviti melioracijsko skupnost. Gre za velika finančna sredstva, ki pa se bodo bogato obrestovala ne le v tem, da urejene vode preprečujejo poplave, marveč je velika pridobitev tudi v

Alojz Kampuš, vodja zemljiškega sklada Hmezad Žalec

večji plodnosti zemlje in s tem v večjih pridelkih.

Od skromnih začetkov

Z intenzivnejšimi deli za urejanje Bolske smo pričeli leta 1978 na območju Gomilskega. Že ta dela so omogočila komasacijo večjih kmetijskih površin. Pri tem velja omeniti, da so pri agromelioracijah od vsega začetka sodelovali lastniki zemljišč, ne glede na posamezne odpore in pomisleke, ko se je bilo treba odločiti za zložbo zemljišč. Na dlani je bilo, da so s tem največ pridobili lastniki sami.

V letu 1983 so stekla dela na projektu Konjščica. S temi deli je bilo zajetih 585 ha zemljišč. Dela so stekla od bencinske črpalke v Šentrupertu do Vranskega. V prvi fazi bo urejenih 175 hektarjev. Ta predel bo predvidoma usposobljen za novo razgrnitev spomladi 1986. leta. Izvedbo teh del sta pogojevali regulacija Bolske v dolžini 735 metrov in postavitev drugih del.

Zasutje stare struge Bolske je zahtevalo izredno veliko dela, saj je bilo treba med drugim navoziti 22000 m³ zemlje, da so poravnali vse grape in pripravili zemljišče za intenzivno proizvodnjo. Na teh novo urejenih površinah so zamišljeni najprej travniki z intenzivno proizvodnjo, pozneje pa njive.

V naslednji fazi je predvideno nadaljevanje regulacije Bolske od Kaple do Pondorja v dolžini 1300 metrov. Dela so v teku in bodo končana predvidoma naslednje leto. Za to območje pa so hkrati v pripravi načrti za melioracije, ki bodo prišle na vrsto po končani regulaciji Bolske.

Tretja faza izvedbe komasacije pogojuje regulacijo Konjščice v dolžini 2300 metrov. Dela naj bi končali v naslednjih petih letih.

S tem, kar smo zapisali, pa dela v Savinjski dolini še ne bodo končana. Sicer plodna dolina še ima določene šibke točke,to je komplekse zemljišč, ki jih pesti suša ali pa imajo preveč vode. Pomeni, da bo treba zemljišča ponekod namakati ali z njih odvajati odvečno vodo. Dela potemtakem še ne bo zlepa zmanjkalo. (Podatke za ta zapis nam je posredoval Lojze Kampuš, kmetijski inženir, vodja zemljiškega oddelka v SOZD Hmezad.)

VSEM NAŠIM VARČEVALCEM

Ob svetovnem dnevu varčevanja 31. oktobru, ki nas naj zopet vzpodbudi k denarnemu in vsesplošnemu varčevanju, zlasti glede na naše pogoje gospodarjenja in osebnega standarda, želimo čim uspešnejše sodelovanje z varčevalci.

Več zbranih vlog bo omogočilo večji obseg naložb oziroma kreditov za proizvodnjo hrane.

Hranilno kreditna služba kmetijstva in gozdarstva Žalec

Satlerjeva kmetija v Založah

Za živino pridelajo vso krmo doma

Satlerjevi v Založah imajo v teh jesenskih dneh polne roke dela. Čeprav letina ni bila najboljša, je treba pospraviti poljščine, posejati ozimna žita, napolniti silos s travinjo in koruznico, da bo živina imela dovolj do pomladi. Pa drva je treba pripraviti za zimo in postoriti veliko drugih opravil, ki so se nakopičila pred zimo.

Na Satlerjevi kmetiji v Založah je vse na svojem mestu. Za red skrbijo vsi, starša in trije otroci. Sin, ki ima šentjursko kmetijsko šolo, se je odločil, da bo ostal na kmetiji, hčeri pa sta v službi. Ko sta prosti, radi pomagata pri delu in tako so z delom na tekočem. Sicer pa je danes že težko dobiti delavca, ki bi bil voljan delati na kmetiji.

V lepo urejenem hlevu smo našteli 30 goved, od tega je sedem krav molznic, ostalo pa so bikci in telička za plemé. Čreda je rodovniška, obnavljajo jo z lastnim prirastkom.

Zanimivo je, da Satlerji za živino vso krmo pridelajo doma, torej ne kupujejo močnih krmil. Satlerja menita, da so predraga in da bi tudi ob višji proizvodnji pri mleku imeli izgubo, zato so se raje postavili glede krme na lastne noge. Pri letni molznosti 3500 litrov mleka po krávi letno prodajo 35 tisoč litrov mleka, poleg tega gre iz hleva po 10 pitanih bikov s težo 3000 kg mesa. Dohodek imajo še od prodaje hmelja, ki ga pridelujejo na 1,6 ha, in od letnega poseka 60 m³ lesa. Les sami posekajo in ga spravijo do ceste, sicer bi se prodaja lesa ne izplačala.

Ob navedenem dohodku je treba seveda varčno obračati vsak dinar.

Da bi pridelali dovolj krme, izdatno gnojijo travnike in njive. Umetna gnojila so draga, drago je pa tudi vse drugo, kar potrebuje kmetija. Vsi trije, ki delajo na kmetiji, so zdravstveno in pokojninsko zavarovani.

S kmetijsko zadrugo Savinjska dolina dobro sodelujejo. Hlev so pozidali s kreditom, ki ga sedaj odplačujejo. Zadruga jih oskrbuje s semeni, zaščitnimi sredstvi, umetnimi gnojili in drugim repromaterialom,ki ga potrebujejo. Zadružni pospeševalci so pri Satlerjevih dobro zapisani, njihova pomoč in nasveti jim veliko pomenijo.

Čeprav so Založe precej dvignjene nad dolino, Satlerji pridelajo dovolj pšenice, da ni treba kupovati kruha. Kmetija je dobro opremljena s stroji. Alojz Satler pravi, da jih danes ne bi zmogli nabaviti, ker so predragi. Zapišimo še to, da pri hmelju dosegajo nadpoprečne donose, kar pripisujejo skrbni ročni obdelavi. Res da je zamudnejša, a bolj izdatna in pridelek je večji.

Odšli smo, ker je Satlerjeve klicalo delo. S prijaznim povabilom seveda, naj še pridemo . . .

Zakonca Satler iz Založ v razgovoru z zadružnim pospeševalcem

Kozerija

Ozimnica

Vsako jesen, ko se gozdovi nad Dobrovljami odenejo v pisane barve, stara Smrečnika dobita obisk. Prihajajo njuni otroci, sinovi in hčere — z avtomobili. Smrečnika se jih razveselita, posebej še srčkanih vnukov, ki žgolijo po hiši in z radostjo zapolnijo njuni srci.

Bili so časi, ko je na Smrečnikovi domačiji vse drugače plalo življenje kot danes. Res, zemlje ni bilo veliko, pa tudi skopa je bila. Pa so jo skrbno obdelovali in tako pri hiši zlepa ni zmanjkalo kruha. Nekaj pa jim je dajal tudi gozd.

Smrečnika sta se že leta 1942 povezala s partizani, ki so poslej vsa leta prihajali v tihih nočeh v njuno hišo. Takrat še mlada Smrečnica jim je sredi noči kuhala večerjo in še mar ji ni bilo, da se je vse dneve trapila z delom na zemlji. Da jih ne bi zasačili Nemci, je Smrečnik vsakič, ko so bili partizani v hiši, spodaj za mejo stražil. To so bili časi, ki se jih Smrečnika rada spominjata tudi še sedaj, ko ju je starost začela pritiskati k tlom.

Prišla je svoboda, partizani so odšli v dolino, drug za drugim pa so pričeli odhajati z doma tudi njuni otroci. Najstarejši, Franci, se je zaposlil v bližnjem rudniku, hči Tina je dobila delo v poldrugo uro oddaljeni tovarni nogavic, njun tretji, Jože, se je izučil za mehanika in odprl svojo delavnico v bližnjem mestecu. Tako jima je ostal najmlajši, Lojze, ki pa se je nazadnje vpisal v miličniško šolo in postal miličnik s prvo službo na Dolenjskem.

»Smrečnika, vama je lahko, ko sta vse otroke spravila h kruhu!« so jima rekli sosedje, pa sta se le nasmihala in prikrivala bolečino, ki je po malem tlela v njunih srcih zaradi samote, v kateri sta se znašla.

Prišla je starost in z njo tegobe, o katerih pa se ne pogovarjata. Nekaj odročnih njiv sta dala v najem, najlepšo njivo pri hiši pa jima vsako pomlad preorje sosed in na njej posadita krompir, nekaj krme za prašiča in zelenjavo.

Otroci prihajajo vse bolj poredko sem gor, nekako odtujili, pogospodili so se. Le na jesen, ko Smrečnika pospravita krompir, obereta sadje in napolnita sod z vinskim moštom, se pripeljejo z zaboji in vrečami po krompir, jabolka in tudi po pletenko mošta. »Kar vzemite, midva tako ne bova vsega porabila,« jim pravita stara Smrečnika. Vsak prinese kos obleke, da jima bo toplo pozimi, ko bodo zabrili ledeni vetrovi.

Mati Smrečnica jim vsakič speče pogačo in še kokoš, da se okrepčajo in še pomisli ne, da bosta z možem vso dolgo zimo otepala repo in krompir, ker drugega ne bo pri hiši.

In ko so vsi zbrani za mizo in se ob zavžitem moštu Smrečnikov poloti židana volja, ju otroci nagovarjajo, naj pustita domačijo in se preselita k njim v dolino. »Za vaju se bo pozimi našel topel kot pa žlica tudi . . .«

»Hvala vam, a midva ostaneva tu, kjer sva preživela najlepša leta!« pribijeta starša in s tem se pogovor konča.

In ko pod večer odhajajo vsak v svojem avtu, obloženim z ozimnico, Smrečnika stojita pred hišo, v pozdrav mahata z ovelimi rokami in premišljujeta o svojih otrocih, kako so se odtujili zemlji . . .

Okusna domača hrana za lačnega popotnika

USPEŠNO POSLOVANJE HMEZADOVEGA GOSTIŠČA V LOČICI PRI VRANSKEM

V Ločici pri Vranskem, ob glavni cesti med Celjem in Ljubljano, je Hmezad prevzel in restavriral nekdaj privatno gostišče. Tako je zdaj Ločica pri Vranskem znano postajališče za prevoznike, turiste, poslovneže ter občasno tudi za družine. Vsi ti popotniki obstanejo v lokalu bodisi prvič utrujeni in žejni od poti, bodisi jih je v gostilno pripeljala izkušnja od prej. Dobra domača hrana in prijazna postrežba pa se zlepa ne pozabita.

Pavle Žaubin, vodja tega Hmezadovega gostinskega objekta, je pravzaprav že star maček v gostilniškem poklicu. Konec šestdesetih let se je že učil na Vranskem, delal potem sedem let v hotelu Kompas v Ljubljani in končno spet pristal doma na Vranskem. Pavle je vodja gostinskega obrata od maja 1983., ko je Hmezad odprl prenovljen lokal.

Lokal je odprt od 7.00 do 21.00 ure zvečer, ob sobotah do 14.00 ure, ob nedeljah in praznikih pa je zaprt. Najbolj stalni gostje so poslovneži, šoferji tovornjakov in prikoličarjev, v sezoni pa tudi domači in tuji gostje. »Družine v gostilne dandanes bolj poredko zaidejo, kar ni pri teh cenah danes nobeno čudo,« meni Pavle in se spominja prejšnjih časov, ko družina s poprečnimi dohodki ni tako redko zahajala ob nedeljah ali praznikih v gostilno na večerjo ali kosilo. V Ločici vam postrežejo z domačimi kolinami, predvsem z okusnimi pečenicami, kislim zeljem in zabeljenim fižolom, kislo juho z ajdovimi žganci, domačo juho z rezanci, včasih z dobro pečenko in zabeljenim krompirjem in še s čim. Jedilnik imajo prilagojen obisku gostov in v odvisnosti od hrane, ki jo imajo na zalogi.

Gostinski lokal, ki je romal od privatnih rok Romihovih in zadnjega privatnega gospodarja Baška do Hmezada, je bil dobro leto zaprt zaradi obnovitvenih del. Dosti sredstev je bilo vloženih v prostore za goste in strežno osebje, v sanitarne prostore, pred lokalom pa je velik asfaltiran parkirni prostor. Štirje zaposleni, ki se menjujejo v dveh izmenah, skrbijo za dobro počutje gostov. Dva skrbita za strežbo, druga dva pa delata v kuhinji. Čeprav je oskrba zadovoljiva, saj centralna dobava iz Hmezada in iz skladišča Slovin v Šmartnem ob Paki dobro poteka, je potrebna včasih lastna iznajdljivost in domiselnost zaposlenih, da zadostijo željam in potrebam gostov. Goste privlačita ne le dobra in okusna kuhinja in velik parkirni prostor ob zelo prometni cesti, temveč tudi zelo lepo urejena okolica, saj množica lepih rastlin in rož ob gostišču lepša sivo betonsko enoličnost, na katero so navajeni cestni popotniki. Predvsem pa privablja lačnega popotnika pestra izbira hrane, ki je domača in okusna.

Promet je večji v sezoni kot v zimskem obdobju, pozna pa se tudi čas dopustov, ko so zaprte bližnje gostilne na Trojanah, pa malo oddaljeni Benkovič in bližnje gostišče Grof.

Gregor Vovk
in Rosana Polutnik
Foto L. Korber

Najpogosteje se v Ločici ustavljajo šoferji

Gostinski delavci se trudijo, da bi bili gostje zadovoljni

Rujno vince z obrobja Savinjske doline

Še pred sto leti so bili obrobni kraji Savinjske doline znani po žlahtni vinski kapljici in kakovostnem sadju, ki smo ga na veliko izvažali na tuje.

Danes je Savinjska dolina znana le še po hmelju, medtem ko je vinogradništvo nazadovalo ali ponekod povsem zamrlo. Kmetje in za vinsko trto zagreti vikendaši so začeli obnavljati vinograde šele po letu 1965.

Eden takih, za žlahtno vinsko trto zagretih vinogradnikov je Žalčan Stane Jakše. V svojem vinogradu na sončni legi nad Letušem prideluje odlično vino — modro frankinjo, ki se po gradaciji, aromatičnosti in drugih odlikah lahko kosa z najboljšimi vini na Slovenskem. Kot enolog in bivši direktor podjetja Vino Šmartno se je že zgodaj zavzemal za to, da bi kmetje sadili žlahtno trto. Tako je danes na tem območju že kakšnih osem hektarjev vinogradov z žlahtno vinsko trto, še več pa na območju Založ in drugih obrobnih krajev Savinjske doline.

Kot nam je zaupal, ima grozdje modre frankinje v njegovem vinogradu celo višjo gradacijo kot znana slovenska vinorodna območja, vino pa je tudi aromatično in ima vse odlike kvalitetnega vina.

Pokusili smo njegova dva letnika in priznali da je vino zares dobro. Takšno vino je treba piti pomalem, z občutkom. Greh in škoda bi bilo takšno vinsko kapljico zlivati vase, kot to počenja marsikdo, ki ne loči dobrega od slabega vina.

Vsaj takšen sloves uživa tudi sadje, ki je dozorelo na teh sončnih legah. Kmetje so ga že pred vojno na veliko izvažali in takšne možnosti se ponujajo tudi danes. Pogoj je le, da sadijo ustrezni sortni izbor in da sadovnjake skrbno obdelujejo. Stane Jakše ima na svoji plantaži kakovostna jabolka izbranih sort. Tudi letošnjo jesen ga je kljub neugodni letini (pozeba) pridelal veliko. Seveda imajo kmetje zasajene tudi precej šmarnice, izabele in podobnih sort, ki dajejo vino zgolj za domače potrebe.

Vinogradniki, ki sadijo žlahtno trto, nimajo pa dovolj znanja in ustrezne mehanizacije, si želijo, da bi SIP Šempeter v svoj program vnesel tudi stroje za obdelovanje manjših vinogradov, podobne, kot jih imajo na tujem. Po takih strojih bi bilo veliko povpraševanje tudi v ostalih vinorodnih krajih Slovenije in Jugoslavije, zato pobude ne gre zavreči. Inštitut v Žalcu pa bi lahko izdal priročno publikacijo, v kateri bi strnili osnovna pravila obdelovanja vinske trte, za kar jim bodo interesenti hvaležni.

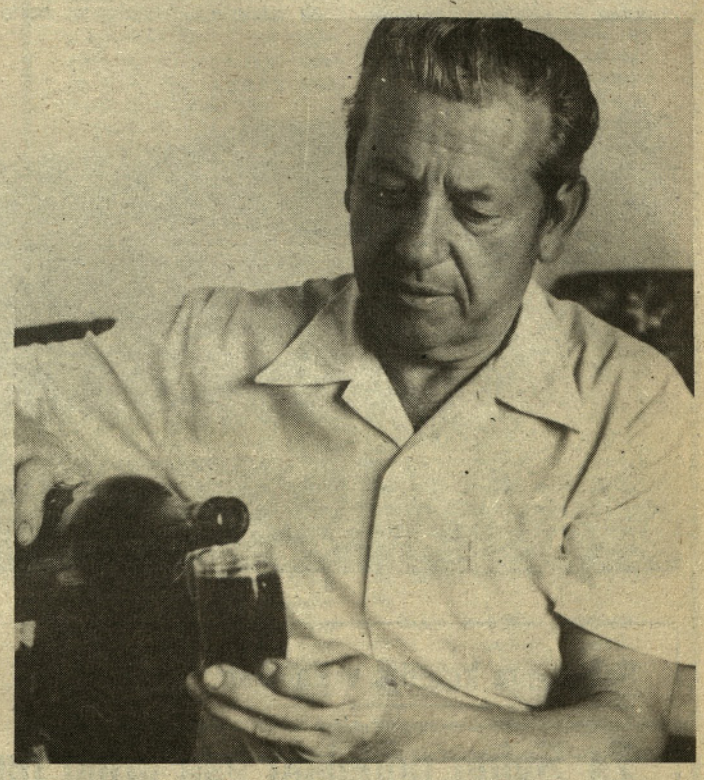

Stane Jakše z doma pridelano modro frankinjo

Lojze Trstenjak
Foto: L. Korber

Privošnikov vrček piva

Domača gostilna Pri Privošnik je dobro znana ljubiteljem dobrega vrčka piva. Skoraj petdeset let star hladilni sistem za točenje odprtega piva je pripomogel, da je vrček piva pri Privošniku postal znan po celi Savinjski dolini vse do Celja. Medtem ko so si nekoč utrujeni in potni hmeljarji z vrčkom piva gasili žejo, se danes pri Privošnikovih ustavljajo domači in tuji popotniki, ki že od prej poznajo Privošnikovo pivo.

Ata Privošnik in sin Franc, ki je gostilno pred nedavnim prevzel, sta nam povedala, da je gostilna starejša od let, kamor jima seže spomin. Gostilna, ki je bila včasih bolj znana z domačim imenom »Pri Flis«, je prehajala iz roda v rod. Nazadnje so bili lastniki stari oče, še prej njegova žena in njena sestra, danes pa je lastnik mladi sin Franc. Gostilna je torej stara 100 let in več. Včasih je bila ob gostilni tudi trgovina. Leta 1938 so kupili takrat eno najsodobnejših hladilnic, ki so jo z nekaj vmesnimi popravili ohranili do danes. Pivo, ohlajeno na sedem do devet stopinj Celzija, teče direktno iz sodov, ker hladilnica omogoča, da ni potrebno dodatnega tlaka, da bi hmeljni napitek stekel skozi pipo. Ata Privošnik rad obnavlja družabne in vesele trenutke, ki so jih preživeli nekdaj v hramu ljubiteljev dobre kapljice. Hmeljarji, ki so si pogasili žejo po napornem delu, kmetje, ki so sklepali kupčije, ter ostali popotniki, domači in neznanci so napolnjevali prostore gostilne. V tridesetih letih je imelo v gostilni svoje prostore tudi društvo Sokol, v katerem je občasno nastopal tudi ata Privošnik. Včasih so spravili v prostore tudi 108 sedežev, ki so jih zasedli gledalci, željni popestritve in razbitja monotonosti enoličnih kmečkih večerov.

Leta 1938 so potem v Šempetru zgradili kulturni dom in tako se je kulturno in drugo družabno življenje preselilo tja. Med vojno je bila gostilna zaprta vsega štirinajst dni. Včasih so hodili po pivo v Laško s konji, medtem ko so danes odvisni od dostave in lastne iznajdljivosti. Ker je dostava piva iz Laškega v drugi polovici šestdesetih in prvi polovici sedemdesetih letih zatajila, so točili Union pivo. No, od takrat naprej pa točijo le še laško pivo. Da je pivo izpod pipe Privošnikove hladilnice zelo cenjeno, nam pove podatek, da so v tej gostilni v lanskem letu med privatnimi gostilnami stočili največ piva. Tudi letos so med glavno sezono marsikateri dan stočili tudi do 150 l piva. Težave z dobavo rešujeta Privošnika z lastno iznajdljivostjo. Če zataji skladišče v Šmartnem, si pomagata ali direktno z Laškim ali pa s skladiščem v Skalni kleti v Celju.

Danes pri Privošnikovih poleg piva prodajajo tudi domači rizling (točeno belo vino), ponudijo tudi domač narezek s savinjskim želodcem, domačo specialiteto hiše. Ker imajo doma poleg gostilne še kmetijo, komaj shajajo v času najhujše sezone, pa čeprav sta v gostilni zaposlena še Francijeva žena in njegov brat. Franci ima tudi nekatere načrte. Še največ razmišlja o domači kuhinji, ki bi postregla gostom z domačimi toplimi jedmi. Nasmejanega obraza je Franci povedal, da bo pač drugo leto že bolje, ker bo manj skrbi z dojenčkom, ki je privekal na svet letošnje leto.

Za konec pogovora smo poskusili domač narezek in pivo, natočeno v ličen trebušast vrček, ki ga pri Privošnik kupujejo v sosednji Avstriji. Preden smo se poslovili, sem za šalo dejal, da ne morem verjeti, da bi iz te pipce v steni sploh lahko priteklo kaj piva. »Skozi to pipo je steklo že toliko piva, da bi lahko po njem preplavali do Laškega!« mi je v isti meri zabrusil ata Privošnik.

Gregor Vovk

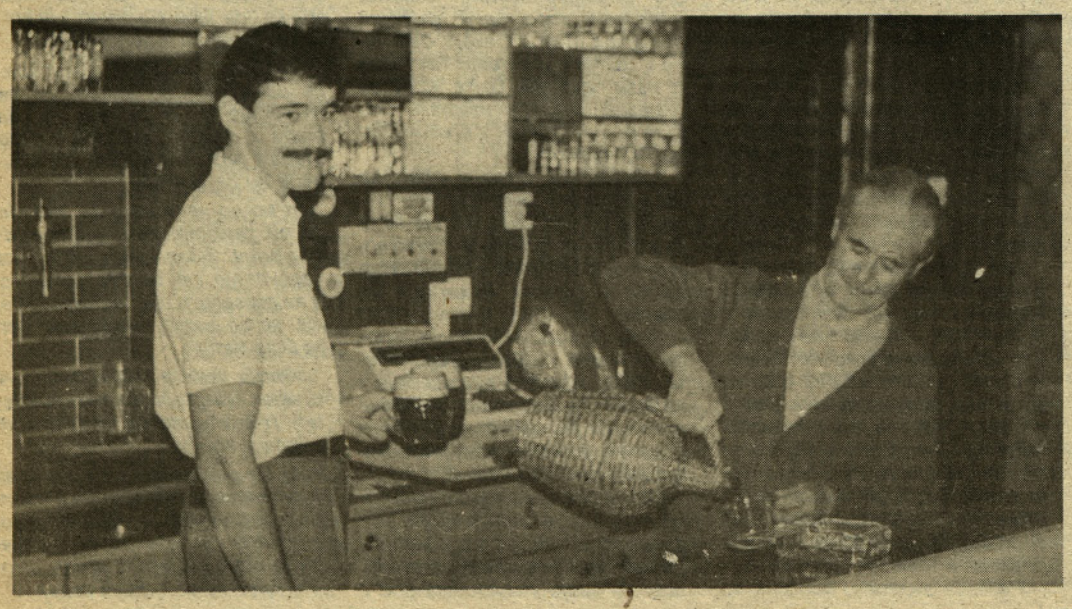

Z domačega jedilnika:

Žlikrofi po savinjsko

Emeršičeva pripravlja savinjske žlikrofe.

»Slišali smo že o savinjskih žlikrofih, jedli pa jih še nismo!« so nam rekli mladi Savinjčani. Naj zapišemo, da znajo okusne savinjske žlikrofe pripraviti v letuški gostilni Pirnat. V kuhinji je posebno spretna pri pripravi žlikrofov Angela Emeršič, ki je sicer doma iz Šentjanža, a ima pri Pirnatovih drugi dom.

Žlikrofi, ki smo jih pokusili, so bili pripravljeni iz šunke in primerno začinjeni. Bolj izdatni so kot znani idrijski žlikrofi, ki so narejeni iz krompirja, zato jih lahko ponudimo na mizo kot samostojno jed. Žlikrofe je možno pripraviti tudi s tlačeno domačo klobaso ali govedino, lahko pa tudi s slanino.

Gobe rastejo v kašči

Letošnja bera gob je zaradi suše precej skromna, zato gostincem še kako prav pridejo gobe, ki jih goji Matjaž Goršek. V opuščenem objektu v Šempetru si je uredil gojišče sicer še malo znanih gob ostrigar, ki sodijo med najkvalitetnejše in jih lahko vlagamo, pražimo, pravi pa, da so najboljše ocvrte. Iz kupčkov stisnjene slame rastejo kot štorovke sive gobe, podobne sivkam, izvirajo pa iz Holandije. Čeprav na prvi pogled vse izgleda sila enostavno, pa ni tako, saj gojišče zahteva precej natančnega dela. Slamo je treba namreč najprej sterilizirati s parjenjem, jo nato ohladiti na 30°C in jo stlačiti v vrečke. Tako pripravljeno slamo Matjaž cepi z miceli, nato pa sledi proces preraščanja, ki traja tri do štiri tedne. Potem pa se začne obiranje gob, ki traja dva do tri mesece. Matjaž je gobe že ponudil gospodinjam na žalski tržnici, ker pa so premalo znane, jih kupci bolj ogledujejo kot pa se odločajo za nakup. Omenili smo že, da pripravljene ostrigarje nudijo v žalskem hotelu, dodajmo pa še, da so resnično dobre. Prav zato se je Matjaž odločil, da bo v soboto, 26. oktobra, pripravil na žalski tržnici demonstracijo priprave teh gob.

Na posnetku Matjaž Goršek med obiranjem gob

Med krajani Trnave

Šola jim najbolj sivi lase

Prišli so natančno ob napovedani uri. Prišli so vsi tisti, ki naj bi sodelovali v razgovoru. O čem? O življenju in delu tamkajšnjih zaselkov, o značilnostih vsakdanjega utripa, pa o tegobah, ki jih žulijo in pestijo dan za dnem.

V sejni sobi tamkajšnjega doma so se tako zbrali: predsednik sveta krajevne skupnosti Ivan Basle, predsednik krajevne konference Socialistične zveze Rudi Kronovšek, sekretar osnovne organizacije Zveze komunistov Vinko Herodež, tajnica krajevne skupnosti, vodja organizacije mladih Jani Herodež ter predstavnika dveh društev kulturno-prosvetnega Zora Groznik ter Gasilskega društva, ki mu poveljuje Maks Drča.

ŠOLSKE KORENINE SEGAJO V PREJŠNJE STOLETJE

O čem drugem kot o tistem, kar je zadnje čase najbolj burilo in še vedno razburja krajane trnavskih zaselkov, je najprej tekla beseda. O šolstvu torej, o spreminjanju šolskih okolišev, ki je poleg Gomilčanov prizadela tudi krajevno skupnost Trnavo. A problematika šole, šolstva in šolskih okolišev ima tamkaj že kar svojo zgodovino.

Njeno kolo se je začelo vrteti, ko so pisali leto 1899. Takrat so ljudje v tem ravninskem svetu med Savinjo in Trnavco zgradili šolo, ki je od leta 1908 delovala kot dvorazrednica. 1921 se je tej šoli pridružila še kmetijska in gospodinjsko nadaljevalna šola. Vse je teklo lepo in prav do takrat, ko

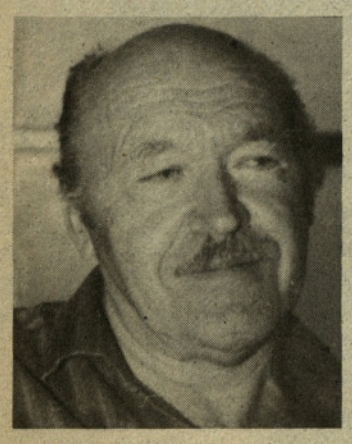

Ivan Basle

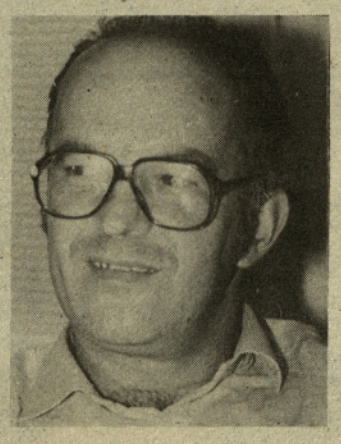

Rudi Kronovšek

Vinko Herodež

je po dolini začel odmevati topot okupatorskih škornjev. A potem, ko je bilo vojne vihre konec, je delo znova zaživelo. Kot dvooddelčna osnovna šola je potem delovala do leta 60/61. Že naslednje leto so v občini sprejeli sklep o združevanju šol. Rezultat? Šola v Orli vasi je bila priključena k centralni šoli v Preboldu.

Nekaj let zatem so po občini začeli razmišljati o drugačnih predlogih — o reorganizaciji šolske mreže in ukinitvi nekaterih

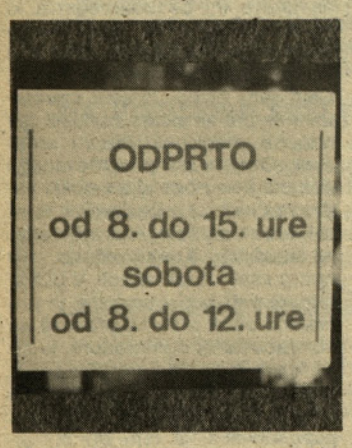

Z odpiralnim časom trgovine krajani niso zadovoljni

podružničnih šol. Tudi tiste v Orli vasi. Vendar do ukinitve ni prišlo.

Ponovno so o njej začeli v občini razpravljati leta 72. Bolj kot kdajkoli prej je Trnavcem spet zavrela kri, saj so proti ukinitvi protestirali celo s pohodom po žalskih ulicah in odhodom delegacije na republiško konferenco Socialistične zveze. Ne zaman, kajti sklep je bil: učenci tretjega in četrtega razreda se prešolajo v Prebold, tisti v prvem in drugem razredu ostanejo v Orli vasi. Tako je bilo in je zaenkrat še ostalo vse do letošnjega leta. Toda — kako bo v prihodnje?

ALI V PREBOLD ALI LASTNO ŠOLO

»Mi smo pred dvema letoma spet slišali govorice,« je pripovedoval Rudi Kronovšek, »da se ponovno pripravlja sprememba šolskega okoliša. Ljudje so na govorice hitro reagirali in stopili v akcijo; poslali smo delegatsko vprašanje na skupščino in pismo na občinsko konferenco Socialistične zveze. Ne spominjam se točno, kako je bilo, mislim pa, da je bilo rečeno, da se o spremembi nič ne govori in nič ne razmišlja. Letos pomladi,« je nadaljeval predsednik krajevne konference, »pa smo ponovno izvedeli, da s pripravlja sprememba šolskega okoliša. Tista, ki so jo pred letom dni zanikali.«

Tako je Trnavcem spet zavrela kri. Najprej na razširjeni seji krajevne skupnosti, še bolj maja na zboru krajanov, najbolj pa na zadnjem razgovoru, ki ga niti niso končali, ker je nekaj krajanov iz protesta zapustilo sestanek.

In kaj Trnavce najbolj jezi oziroma kakšne so njihove zahteve? »Najbolj smo besni zaradi stalnega žongliranja z našimi otroki,« pravi predsednik sveta krajevne skupnosti. »Pred dvanajstimi leti so morali v Prebold, zdaj nas od tam spet naganjajo drugam. Ljudje in otroci pa so se Prebolda navadili, se navezali na kraj, veliko jih je tam zaposlenih in tudi celodnevna šola nam ustreza.«

Za letos njihovim malčkom še ni treba v Šempeter, kamor naj bi se prešolali po spremembi šolskega okoliša. Toda kaj bo prihodnje leto? »Naša stališča so jasna,« pravi Ivan Basle. »Ali Prebold ali lastna štirirazredna šola v Orli vasi. Prostore si je komisija že ogledala in rečeno je bilo, da obstaja možnost, da bi stare prostore obnovili in tako pridobili dva oddelka ter kuhinjo in jedilnico. Tudi v krajevni samoprispevek bi šli, čeprav na VIO pravijo, da nimamo dovolj otrok in da se štirirazrednica ne izplača. Res so bila dve, tri leta kritična po številu otrok,« je razlagal predsednik sveta, »vemo pa tudi, da ni povsod upoštevan minimum, pa zato šole vendarle imajo. Nihanja pač so, ne moremo zaradi tega šol podirati in drugih spet na novo zidati. Morda se bo čez leta tudi v Šempetru pokazalo, da je preveč otrok, pa se bomo spet šli ping-pong. Zato hočemo tole: ali gredo učenci po dveh letih v Orli vasi še naprej v Prebold ali pa hočemo lastno štirirazrednico,« je pribil predsednik sveta, drugi pa so mu potrjevali in dodajali svoje misli. Dokaj upravičene, kot je na primer tudi tale iz ust sekretarja osnovne organizacije Zveze komunistov: »Problemi okrog šolstva zavirajo celotno delo v krajevni skupnosti, ljudje nimamo več prave volje, jezi pa nas to, da nihče noče razumeti, kako je pravzaprav šola motor celotnega življenja v krajevni skupnosti in da je tudi ta ustanova tista, ki nas drži skupaj.«

V samem središču so

Ena izmed značilnosti in posebnosti trnavskih zaselkov je ta, da ležijo v zemljepisnem središču žalske občine. Od te krajevne skupnosti so namreč enako oddaljene vse štiri najbolj skrajne točke: na severu Lopatnik, na jugu Podmrzlica in Zagreben, na vzhodu Levec in na zahodu Mernica in Prosivnik v okviru Jeronima.

500 DUŠ, PA 400 FUNKCIJ

Šola, šolski okoliš je bil torej tisti problem, ki Trnavce trenutno najbolj pesti. Ni pa edini. Tudi s prihodnjimi volitvami imajo precej dela in skrbi. »V krajevni skupnosti, kjer imamo 500 duš, pa 400 funkcij, je težko, zato so tudi priprave na volitve slabe,« je malo za šalo malo zares menil predsednik krajevne konference Socialistične zveze. In še dodal, da jih bolj kot občinski in republiški kandidati, »na katere tako nimamo veliko vpliva,« skrbijo domači funkcionarji; tisti, ki bi v krajevni skupnosti resnično poprijeli za delo in uspešno zastopali celotno krajevno skupnost. Kako jim bo to uspelo, še ne vedo, saj zaenkrat še bolj razmišljajo o svojih kandidatih. »Vsekakor bo treba delo zelo racionalizirati in gledati na to, da ne bomo obesili nekaterim posameznikom po več funkcij. Takšno stanje imajo namreč že sedaj, zato pa tudi delo v krajevni skupnosti ni takšno, kot bi moralo biti,« so pojasnjevali.

Središče krajevne skupnosti kjer je sedež TZO Trnava, trgovina Savinjskega magazina in gostišče Hmezadove gostinske organizacije

Osebna izkaznica kraja

Ko so leta 81 v žalski občini popisovali prebivalstvo, so v krajevni skupnosti Trnava zbrali naslednje podatke:
Število prebivalcev: 558
zaposleni: 195
kmečko prebivalstvo: 90
število gospodinjstev: 168
površina KS: 433 km²
nadmorska višina: 274—268 m
naselja: Orla vas, Trnava, Šentrupert

Volitve so torej v krajevni skupnosti Trnava problem, ki ga bodo občutili zlasti v naslednjih mesecih. Brez težav in problemov pa ne bodo minila tudi prihodnja leta. Krajani trnavskih zaselkov so namreč zelo nezadovoljni s prihodnjim dolgoročnim in srednjeročnim planom. Kot je ocenil predsednik sveta krajevne skupnosti, namreč ne bodo imeli skorajda nobenih možnosti za graditev novih stanovanj, ker novi prostorski plan gradnje na tistem območju ne predvideva. To pa zanje pomeni odhajanje mladih drugam, v krajevni skupnosti pa bodo počasi ostajali le stari ljudje.

»Mi pa si želimo, da bi vsaj zemljišča v vasi, tista, ki pač ne zavirajo gojenja kultur, lahko zazidali in s tem obdržali mlade. Vemo pa, da je krajevna skupnost majhna in že zaradi tega čuvamo vsako ped zemlje.«

Še so pripovedovali sogovorniki. O tem, da so kar zadovoljivo rešili probleme na komunalnem področju, da pa se po njihovih cestah kljub opozorilnim znakom, ki prepovedujejo vožnjo težkim tovornjakom, prevažajo po deset in več ton težka tovorna vozila, pa o tem so pripovedovali, koliko preglavic imajo z varovanjem okolja oziroma s črnimi odlagališči odpadkov. Ob tem so povedali, da mora odlok o odvozu smeti jasneje opredeliti nekatere stvari ter veljati za vse, ne pa le za nekatere. Tudi na trgovino niso pozabili, saj jim nikakor ne ustreza odpiralni čas. Delavci trgovine namreč svoja vrata zaprejo ob petnajsti uri — takrat torej, ko se večina šele vrača z dela.

Irena Jelen-Baša
FOTO: L. KORBER

V društvih čutijo manjšo zagnanost

Med predstavniki društev sta se razgovora udeležila predsednik Gasilskega društva in pa vodja kulturno-prosvetnega. **Maks Drča** je delo gasilcev takole predstavil: »Naše društvo, ki je edino v krajevni skupnosti, pokriva poleg vseh treh zaselkov še gomilski Zakl. Letos slavimo 60-letnico. Člani so kar aktivni, opažamo pa, da zanimanje upada. Za požarno varnost mislim, da smo dobro poskrbeli, povsod imamo hidrante in po 300 m gasilskih cevi, tudi opremljeni smo kar zadovoljivo. Največ težav nam povzroča pomanjkanje vode, še zlasti v sušnih obdobjih. In da so tu razmere še težje, nam delavci kombinata za svoje potrebe zapirajo še tisto malo vode, kar jo je v Trnavci.«

Zora Groznik pa je kulturno delovanje ocenila takole: »Mislim, da je kulturna dejavnost precej zamrla v naših zaselkih. Gotovo na to vplivajo tudi zapleti okrog naše šole. Posamezne sekcije sicer imamo organizirane, vendar imajo zelo malo članov. V glavnem delujejo na kulturnem področju mladi, le-ti so res zelo delavni, imeli pa smo tudi moški pevski zbor, ki pa zaradi težav s pevovodjem ne deluje več. Morda bo delo bolj zaživelo zdaj, ko bomo končno dobili svojo dvorano. Prej je bila namreč last TZO-ja, zdaj pa jo bodo dali za nedoločen čas v upravljanje krajevni skupnosti. Le-ta jo bo s pogodbo oddala društvu, tako da bomo kakšen dinar dobili tudi od drugod. V njej bodo svoje prostore imeli tudi gasilci in mladinci.«

Jani Herodež

Zora Groznik

Maks Drča

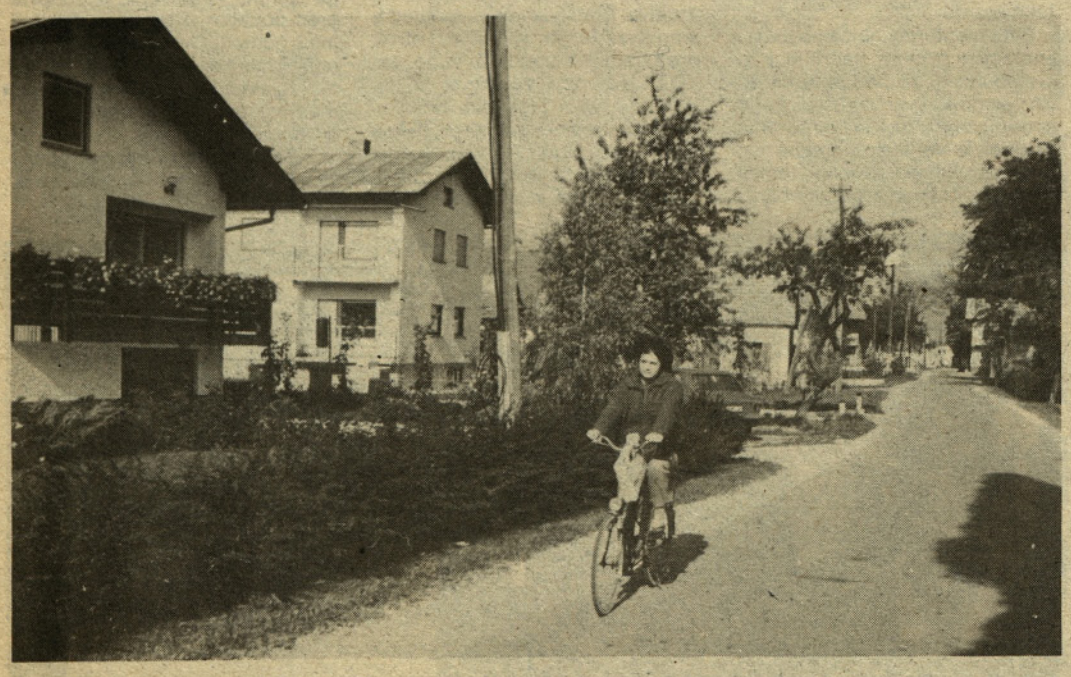

Z novimi hišami so polepšali: Šentrupert

Na posnetku učenci prvega in drugega razreda podružnične šole Orla vas

KULTURA • KULTURA • KULTURA • KULTURA •

Ljubiteljska kultura med kladivom in nakovalom

V novih prostorih Občinske matične knjižnice je kulturna redakcija Dela organizirala okroglo mizo o stanju in vlogi strokovnih sodelavcev v ljubiteljski kulturi. Enotna ugotovitev udeležencev okrogle mize je bila, da je ljubiteljska kultura v slovenskem prostoru, čeprav je najbolj množična, prav zaradi vprašanja kvalitete nenehno med kladivom in nakovalom. Vprašanje kvalitete ljubiteljskega ustvarjanja pa je tesno povezano s strokovnimi kadri. Poleg ugotovitve, da primanjkuje režiserjev dirigentov, vodij plesnih skupin in še vrsta drugih strokovnih delavcev, od katerih je v veliki meri odvisna ljubiteljska kultura, pa so razpravljalci ugotovili, da največkrat njihovega dela ne znamo ustrezno ceniti. Z enostranskimi kritikami in ocenami pa velikokrat zatiramo in podiramo še tiste gorečneže, ki vse svoje znanje in prosti čas namenjajo ljubiteljski kulturi. Zveza kulturnih organizacij Slovenije in tudi občinske zveze sicer organizirajo vrsto seminarjev, ki pa ne zadoščajo ciljem vzgoje strokovnih kadrov. Še manj dajejo za praktično delo šole, čeprav imamo nekatere usmeritve na srednjih, višjih in visokih šolah, ki naj bi zapolnile to vrzel. Marsikje se poslužujejo poklicnih delavcev v kulturi, kar ni za zanemarjati, ne more pa biti rešitev za vodenje posameznih skupin. Sedaj ko se pripravljajo srednjeročni programi, pa bi morali temeljito opredeliti položaj ljubiteljske kulture in odnos do poklicnega kulturnega ustvarjanja. Zapiranje in snobizem nikomur ne koristita, še najmanj pa slovenski kulturi, so med drugim menili udeleženci okrogle mize. jk

Kulturni dom Žalec:

Gledališki abonma

Kulturni dom Žalec, ki je šele dobro odprl vrata obiskovalcem, v sezoni 85/86 že nudi ponedeljkov gledališki abonma. V času od 14. oktobra do 10. novembra si bodo zainteresirani lahko v pisarni Zveze kulturnih organizacij Žalec v Kulturnem domu pri Jožici Ocvirk lahko nabavili abonmajske karte. Cena vstopnic bo od prve do tretje vrste 1.500, od četrte do šeste 1.400, od sedme do devete 1.350, od desete do dvanajste 1.300 in od 13. do 14. vrste po 1.200 dinarjev. Cena vstopnice za izven bo 450 dinarjev.

PROGRAM ABONMAJSKIH PREDSTAV:

november: W. Shakespeare — **UKROČENA TRMOGLAVKA** (Šentjakobsko gledališče Ljubljana)

december: B. Brecht — **OPERA ZA TRI GROŠE** (Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica)

februar: F. Lainšček — **SAMORASTNIKI** (Slovensko ljudsko gledališče Celje)

marec: M. Bor — RAZTRGANCI (Slovensko narodno gledališče Maribor)

april: A. Vilhar — **VEČER V ČITAVNICI** (Amatersko gledališče iz Vrbja)

maj: B. Kreft — **KRANJSKI KOMEDIJANTI** (Drama SNG Ljubljana)

Celotna gledališka ponudba je sestavljena iz uprizoritev gostujočih poklicnih gledaliških ansamblov, le z eno predstavo se bodo predstavili gledališki ljubitelji iz občine.

Dodatne informacije lahko dobite po telefonu: 712-226.

Prvi koraki v svet tehnike

Žalski malčki v starem vrtcu so se ob tednu otroka najbolj razveselili pomembne pridobitve, ki jih bo popeljala v svet tehnike. S pomočjo delovnih organizacij, samoupravne interesne skupnosti otroškega varstva in strokovni pomoči Zdenka Puncerja učitelja tehničnega pouka na žalski osnovni šoli so v kletnih prostorih uredili in opremili prostor za politehnično vzgojo. Pravijo, da je to prvi primer v Sloveniji in da je zanj že veliko zanimanja tudi drugod. Sicer pa so politehnično delavnico uredili z namenom, da bodo v njej preizkusili ročne spretnosti malčki tudi iz drugih vrtcev žalske občine. Ko smo ob odprtju spremljali praktično delo otrok smo se prepričali, da ne gre samo za igro ampak predvsem vzgojo. Ob strokovnem vodenju dela, kljub ravnanju z zahtevnimi orodji, ni prišlo do nobene poškodbe kar je pri takšnem delu največkrat bojazen staršev. »Otrokom je treba zaupati, sami se morajo preizkusiti v tehniki, usmerjanje za poklic pa se mora začeti že v vrtcu,« nam je povedal Zdenko Puncer. Mladim tehnikom pa želimo veliko ustvarjalnega dela, vzgojiteljem pa izrekamo vse priznanje. jk

SIMFONIČNI KONCERT V ŽALCU

V četrtek, 17. oktobra, je bil v Žalcu kulturni dogodek posebne vrste — koncert simfoničnega orkestra RTV Ljubljana v novem Kulturnem domu. Dirigent je bil domačin Franci Rizmal, sodelovali sta prav tako domačinki: sopranistka Nika Vipotnik in pianistka Brina Zupančič-Rogljeva.

V novem, lepem in velikem Kulturnem domu, na katerega so Žalčani upravičeno ponosni, se odpirajo široke možnosti kulturne dejavnosti: tako gledališke kot glasbene. Na velikem odru in v okusno opremljeni dvorani je možno uprizoriti tudi manjše opere in večje glasbene manifestacije.

Zveza kulturnih organizacij v Žalcu se je lotila zahtevne naloge ter povabila v goste simfonični orkester RTV Ljubljana. Občinska kulturna skupnost, vrsta organizacij združenega dela in zasebnih obrtnikov je z velikim razumevanjem podprla to pomembno prireditev.

Dirigent Franci Rizmal je sestavil program, ki je imel svojo umetniško težo, a je bil hkrati dostopen in sprejemljiv za najširše občinstvo. Uvodoma so zaigrali uverturo iz Mozartove opere Čarobna piščal. Že prvi takti te Mozartove mojstrovine so dali slutiti dobro kvaliteto izvedbe. Dirigent je z zanesljivo roko, ki se ji je na začetku poznala rahla trema, izvabil iz orkestra vse odtenke od mogočnih akordov do igrivih taktov tekočih melodičnih zaporedij. Sledila je Mozartova koncertna arija Exultate, jubilate, ki jo je izvajala sopranistka Nika Vipotnik, sicer članica mariborske operne hiše. Vipotnikova razpolaga z lepim, sočnim glasovnim materialom, dosega lepe, čiste višine ter poje muzikalno z očitno predanostjo plemeniti muziki.

Lisztov Klavirski koncert v E duru ima štiri stavke, a je v bistvu enostavčna kompozicija. Najpomembnejši je uvodni motiv — drzna in samozavestna melodija, silovito izražena v godalih prav na začetku skladbe. Druga tema, ki je nežnejša in liričnega značaja, se oglasi najprej v pridušenih violončelih in kontrabasih, potem jo izpelje klavir solo. Tretja tema je kot scherzo. Skladba se končuje z odlomkom, ki je samo povzetek prejšnjega tematskega materiala v hitrejših, živahnejših ritmih. Pianistka Brina Zupančič-Rogljeva je interpretirala koncert s solidnim tehničnim znanjem, dokaj sproščeno, s krepkim moškim udarcem v akordih in oktavah. Lirični drugi stavek je izražal dobro mero muzikalnosti v plastični izrazitosti melodičnega tkiva. Res so bila določena mesta nekoliko manj zanesljiva, kar je pripisati še skromni rutini sicer dobre pianistke. Orkester je spremljal obe solistki pretežno dobro, s primestno podrejenostjo, razen na nekaterih forte mestih, ko je soliste preglasil, kar je vsaj deloma pripisati akustični pogojenosti odra in dvorane.

V drugem delu koncerta je bila na sporedu Dvořakova simfonija Iz novega sveta. Delo velja v simfonični literaturi kot eno najpopularnejših. Ima štiri stavke, ki si konstrastirajo, je polna življenja, domišljije in poezije. Črnske prvine so neločljive sestavine celotnega tkiva, med katerim se pojavljajo češki folklorni motivi kot spomin na Dvořakovo domovino. Simfoniki RTV so igrali predano, z občutkom, dinamično bogato nianširano, kar velja zlasti za godala. Manj plemenita so bila pihala in trobila. Dirigent Rizmal je partituro dobro obvladal (dirigiral je na pamet). Z umirjenimi gibi razen pri krepkih gradacijah, je vodil orkester z zanesljivo roko. Tako je bila dosežena pomembna umetniška raven, pogojena z bogato dinamično lestvico: od občutenih piano odstavkov do mogočnih kontrastov v tutti mestih. Posebno je bil muzikalno doživet drugi stavek, odličen je bil efektni zaključek zadnjega stavka. Publika je izvajalce nagradila z dolgotrajnim ploskanjem, dirigent se je oddolžil z dodatkom Strausove lahkotne skladbe Rakozy.-koračnice. Zakaj pa ne, naj imajo ljudje ob plemeniti resni glasbi tudi občutek sproščenosti, veselja, kot ga lahko nudi tudi simfonični orkester.

Egon Kunej

Galerija Darinka Pavletič-Lorenčak

Ob prazniku krajevne skupnosti Polzela je bila v razstavnem salonu Komenda, ki je praznoval peto obletnico delovanja, razstava olj in akvarelov Darinke Pavletič-Lorenčakove. Razstava je bila dobro obiskana, še več Polzelanov in drugih obiskovalcev pa si bo imelo priložnost ogledati olja in akvarele te umetnice, sicer Polzelanke po rodu, še večkrat, saj nameravajo do krajevnega praznika v letu 1986 ta razstavni prostor urediti v galerijo Darinke Pavletič-Lorenčakove. Tako bo imela Polzela stalno razstavo likovnih umetnin, ki jih namerava avtorica podariti Polzeli. Za priložnostne razstave pa bodo v Komendi, ki je najstarejša stavba na Polzeli, uredili nov prostor.

Obenem bodo uredili tudi okolico te zanimive graščine. **T. TAVČAR**

Nagradi za najuspešnejšo fotografijo

Pred dnevi je naš sodelavec Ljubo Korber, sicer fotograf amater, prejel kar dve pomembni nagradi za najuspešnejšo fotografijo. Za poletno nagradno igro, ki jo je razpisal Ljubljanski dnevnik, je za prvo mesto prejel priznanje in fotoaparat (nagrajeno fotografijo objavljamo v tem sestavku). Tednik Kaj pa je ob odprtju Lupinove razstave razpisal natečaj za najuspešnejšo fotografijo in tudi na tem natečaju je Ljubo Korber osvojil prvo nagrado. Čeprav nagradi zanj pomenita veliko priznanje, pa sam pravi, da mu največ pomeni uvrstitev dveh posnetkov na svetovno razstavo v Moskvi na temo Mir v svetu. Sicer pa se je Ljubo Korber že dvakrat predstavil s samostojnima razstavama v Savinovem razstavnem prostoru.

Mnogim čestitkam, ki jih prejema te dni Ljubo Korber, se pridružuje tudi naše uredništvo.

Pohiti, ata, pohiti, da se ne bo prej ulilo! (Foto: L. Korber)

Pionirska hranilnica Braslovče

Hranilna vzgoja mladih ljudi, način poslovanja in Braslovški zgled

V Braslovčah smo obiskali osnovno šolo in se o njihovi znani pionirski hranilnici pogovarjali z mentorico hranilnice Heleno Plaskan in z ravnateljem šole Emilom Ribičem. Medtem ko Helena Pleskan z vso odgovornostjo spremlja in organizira delo hranilnice v Braslovčah in je njeno delo vredno pohvale, je tudi Emil Ribič predsednik mentorjev pionirskih hranilnic.

Braslovška hranilnica je bila ustanovljena že v stari šoli 1973. leta. Dolgoletne izkušnje, veselje do dela in prizadevnost mentorjev, ravnatelja in otrok je že obrodil sadove. Emil Ribič, človek dolgoletnih izkušenj, nam je povedal, da je celjsko območje med prvimi v SR Sloveniji po številu varčevalcev. Braslovška hranilnica je bila lani najviše ocenjena v vsakoletnem medhranilničnem tekmovanju.

Svet mentorjev običajno maja z enoletnim planom načrtuje konkretne akcije za pridobivanje novih pionirjev varčevalcev in za spodbujanje otrok k varčevanju. Pri tem je velikega pomena tudi razumevanje in ravnanje temeljnih bank. Tako ima celjska banka po besedah E. Ribiča veliko razumevanja za spodbujanje otrok k varčevanju s pestrim nagrajevanjem otrok in mentorjev. Banka organizira srečanje varčevalcev iz različnih okolišev, nagrajuje najboljše SPISE in RISBE na temo varčevanja in podobno.

Poleg osnovnega cilja pionirske hranilnice, to je vzgoja otrok za varčevanje, ima hranilnična dejavnost otrok tudi druge učinke. Na braslovški osnovni šoli že leta nazaj ne pomnijo, da bi otroci prijavljali morebitne tatvine. Otroci, ki prinašajo denar v hranilnico, tudi spreminjajo svoj odnos do denarja. Ker je prav zdaj začetek šolskega leta, poteka akcija privabljanja cicibanov med varčevalce, tako da vsak od njih vloži v hranilnico simboličnih 20 dinarjev. V Braslovčah je vseh 333 učencev včlanjenih v hranilnico. Poleg njih vlagajo v hranilnico sredstva še razni krožki, organizacije in društva. Starši, ki imajo vpogled v sredstva, ki jih je njihov otrok pred tremi leti porabil in vedo, zakaj jih je porabil, zaupajo hranilnici. Braslovška pionirska hranilnica brezgotovinsko posluje, deluje po metodi: noter — ven. Šolska hranilnica v dogovoru z otroki, njihovimi starši in knjigarno nabavi otrokom vse šolske potrebščine in knjige. Ker ima hranilnica stalna sredstva, katera ima vezana na dve leti, pa tudi sredstva, ki jih veže med letom, lahko hranilnica nabavi šolske potrebščine in knjige, preden otrok vloži denar. Celo sami otroci, ki so z morebitnim delom ali akcijo zaslužili denar, so predlagali vezavo sredstev. Obresti od privarčevanega denarja šola podeljuje v obliki nagrad za najbolj prizadevne v telesni kulturi, za šolo v naravi, delno za ekskurzije, kratko rečeno — v dobro vseh otrok na šoli. V bližnji prihodnosti bodo podatke o prihrankih otrok s kartic prenesli na nov računalnik commodore, ki so ga kupili in ga že nestrpno pričakujejo. Za računalnik bo skrbela tovarišica, ki je za to strokovno usposobljena. S tem bo prihranjeno veliko dela mentorici kot otrokom, ki skrbe za hranilne vloge otrok. Hranilnica je odprta pred poukom in po njem, pa tudi med odmori. Denar pobirajo starejše učenke uslužbenke, ki pribeležijo vložen znesek v dnevnik, medtem ko kartic ne morejo voditi brez mentorja.

Z željami, da bi njihova banka še naprej uspešno poslovala, smo se poslovili. G. V. in R. P.

Pionirski kotiček

Dan pionirjev

V petek smo prišli v šolo ob sedmih in počakali tovarišico. Delegati so odšli na pionirsko konferenco, mi pa v kulturni dom gledat film Akcija. Bil je zelo napet, smešen in hkrati žalosten. Pripovedoval je o partizanih. Ko smo prišli iz dvorane, so se gnetli zunaj nižješolci, mi pa smo odšli na malico.

Potem smo šli na stadion, kjer je bil kros. Najprej je tovariš Kučer pokazal, kod bomo tekli. Prvi so tekli peti in šesti razredi. Jaz na srečo nisem bila zraven. Po napetem boju je zmagala sošolka Marija. Potem so šli dečki, pa spet deklice, dečki . . . Končno je prišla na vrsto nižja stopnja, kjer sem tekla tudi jaz. Čeprav sem v petem razredu, sem tekla z njimi, ker sem mlajša. Zagnali smo se po Titovem parku in zavili pri čebelnjaku okoli spomenika. Ves čas sem bila med prvimi. Na koncu se je vnel hud boj. Pristala sem na tretjem mestu. Bila sem zelo utrujena, a vendar zadovoljna. V grlu me je peklo, tako da sem hropla. Hitro sem odšla domov in popila čaj. Potem pa v posteljo. Kaj je boljšega kot dva dni počitka brez šole.

Nataša Šip, OŠ Žalec

Pokal za najlepše urejeno šolo

29. septembra smo praznovali dan pionirjev. Letos smo ga praznovali malo drugače kot lani. V šolo smo prišli popoldan in to s starši. Najprej smo jim pokazali, kako delamo v interesnih dejavnostih. Jaz sem bila pri pevskem zboru. Vadili smo pesmi za nastop. Veliko staršev si nas je prišlo ogledat.

Čez eno uro smo se vsi učenci, učitelji, starši in gostje zbrali v telovadnici, kjer smo imeli kratek kulturni program. Naš program se je zaključil zelo svečano, saj je tovariš s Turistične zveze Celje razglasil šole z najlepše urejeno okolico. Naša šola je bila med vzorno urejenimi, zato smo bili nagrajeni s pokalom, ki smo ga bili zelo veseli. Letos smo ga prejeli že tretjič, zato je ostal naš. Učenci smo nanj zelo ponosni. Želim si, da bi naša šola ostala še naprej med najlepše urejenimi šolami na celjskem območju.

Aleksandra Predovnik, OŠ Braslovče

Predstavnik Turistične zveze izroča pokal učencem braslovške šole

Vsako leto znova

Jesen. Zveni sanjavo in privlačno. Žuljave roke trudnega kmeta, ki se muči na svoji zemlji za vsakdanji kruh. Osamljena siva starka, ki se opoteka po blatni poti, sama, vsa zgubana in zgrbana in upognjena pod bremenom svojih let. Obarvan gozd, ki šelesti tako pravljično, kot da skriva v sebi stoletne bajke, ki jih je videl, in vabi: »Ustavi se, prisluhni mi in povedal ti bom . . .« Vabeče in prijazno šelestenje in od časa do časa bučni veter, ki spremlja ritem jeseni, me prevzemata. Le zakaj se ne bi za hip ustavil in pokramljal s starim gozdom, ki se jeseni postara še za eno leto, za eno bajko več? Vse to me preblisne ob besedi jesen.

Zjutraj se po dolini prepletajo rahle megle. Zdi se, kot bi se kadilo iz zemlje. Pa se prepredajo le megle kot pajčevina. Prevzame me občutek, da imam na sebi toplo, vlažno cunjo, ki me nekaj časa gre je in mi daje prijetno toploto. Nato se naenkrat ohladi, tedaj zebe, zebe. Vlažno mlačna krpa, se ohlaja, se lepi na toplo telo. Sedaj kar zahteva, da telo ogreva njo. Da, to je tisti znan občutek, ki me prepoji, ko gledam ta prizor. Da, od zemlje se kadi, pa čeprav se zdi, kot da bi še hotela oddati toploto, ki si jo je nabirala čez poletje in pomlad. Zdaj je ne potrebuje več. Le zakaj? Zdaj mora mirna in spokojna, popolnoma prazna, brez življenja počakati led in mraz, mora se samovoljno predati mrazu, ki jo bo razdelil na mrzle grude, po katerih bodo škrtali koraki človeka, ki bo hitel na toplo, v varno in udobno zavetišče. Zemlja, ki je jeseni obilno rodila, se bo umirjeno predala.

Sprehajaš se po gozdu, ki mre. Zahajajoči žarki, topli, svetli dajo upanje v nekaj. Potem žarki naenkrat izginejo in prijetne toplote je konec. Kmalu bo tema, pomisliš, in zapihal bo mrzel veter, ki ni tako prijazen kot zahajajoči žarki. Zavijem se v plašč, ga prižemam k sebi in kljubujem vetru. Obraz mi spreleti rahel nasmeh: Kako lepa in čarobna je sesen!

Olga Jezernik, OŠ Polzela

Na Vranskem smo praznovali

Učenci šestih razredov so ob praznovanju krajevnega praznika na Vranskem lepo očistili in uredili okolico kulturnega doma, saj je bila v njem ob praznovanju proslava. V tednu praznovanja se je zvrstilo več športnih prireditev, med njimi tudi šahovsko prvenstvo kraja. Tudi učenci naše šole so dosegli lepe rezultate. Za praznik so odprli del asfaltne ceste Vransko—Zehomoce. V kulturnem domu pa je bil večer z opernimi pevci in gledališko igralko Polono Vetrihovo. Program ob praznovanju je bil res bogat in vsi krajani smo tako vedeli za svoj praznik.

Vesna Pider, OŠ Vransko

Letos s srebrno plaketo

Učenci novinarskega krožka osnovne šole Vere Šlander Polzela so v okviru razpisa Politike ekspres iz Beograda letos prejeli diplomo s srebrno plaketo za najboljše šolsko glasilo. V soboto pa so prejeli še drugo republiško nagrado, saj se njihovo glasilo Glas mladih že nekaj let uvršča med najboljše tako v republiškem kot zveznem merilu. Mentorica Valerija Pukl nam je povedala, da je v krožek vključenih dvajset učencev in da so priznanja tudi rezultat dobrega sodelovanja s krajevno skupnostjo in delovnimi organizacijami v njej, ki tudi finančno podpirajo izdajanje glasila. jk

Pred izdajo glasila člani novinarskega krožka pregledajo gradivo

Rubrika mladih

Študij je družbeno koristno delo

Ker je v oktobru tudi pričetek študentskega šolskega leta, to je začetek lovljenja inskripcij predavateljev, obiska predavanj, opravljanja zapoznelih izpitov, dolgov iz prejšnjih let, hkrati pa novo šolsko leto pomeni spet novo obdobje, ko si bo moral študent na vse različne načine izboljšati svoj gmotni položaj.

Prišli smo tudi do nekaterih ugotovitev, ki tarejo študente: od problemov brucov, ki se težko privajajo na novo življenjsko okolje, do problemov starejših študentov, ki so v konfliktu z okolico, bodisi zaradi svojega slabega materialnega položaja, bodisi so razdvojeni zaradi pričakujočega obdobja, ko bodo morali v službe in končati svojo študijsko obdobje, ali pa se konflikti stopnjujejo z ustvarjanjem družine. Eden od problemov, ki smo ga izdvojili iz teh pogovorov, je nepriznanje študentu položaja, ki mu v družbi gre. Po mnenju študentov je študent delavec v smislu pridobivanja znanja. Potemtakem je študij delo in sicer družbeno koristno delo, saj bo družba še kako potrebovala znanje, t. j. strokovnjake. Pri tem ne pozabljamo štipendij, čeravno so kadrovske štipendije in sploh štipendijska politika kar krepko zaostaja za ustreznim življenjskim standardom. Poseben problem pa predstavlja preživelo mišljenje ljudi o študentu, ki ga obravnavajo kot iskalca zabave, torej kot neke vrste užitkarja, in kot privilegiranca. Neke vrste privilegij študij res je, toda če pogledamo stroške in sredstva, ki so za študij potrebna, boste spoznali, kako težko jih je zbrati družini. Mnogokaj je tudi odvisno od študentove lastne iznajdljivosti. Pogovarjali smo se s tremi žalskimi študenti, ki obiskujejo različne fakulteté:

Mojca Nahtigal, študentka prvega letnika Filozofske fakultete, kjer študira slovenščino in angleščino, je kot prvo ugotovila, kako drago je življenje v Ljubljani. Ker nima štipendije, pa tudi nima še popolnoma urejenih stanovanjskih razmer, saj čaka na vselitev v študentski dom, morajo starši globoko seči v žep. Še posebno drago je prvo leto, ko študent nima izkušenj s kupčevanjem s knjigami, malo ljudi pozna, pravzaprav ne ve, katero knjigo res potrebuje in katere ne, profesorji pa naštevajo knjige kot bi brali knjižne kataloge. Zaenkrat se Mojca prehranjuje v študentski menzi, vendar že ugotavlja, da je ceneje čim več prinesti od doma. Večkrat se namreč zgodi, da je urnik predavanj tako razbit, da ni časa za skakanje sem ter tja, da bi kaj pojedel. Mojco tudi moti nekomunikativnost ljudi na fakulteti, ker je vsekakor bolje v manjšem kraju, kjer se vsi poznajo. Druži se s starimi sošolci in znanci, hodi z njimi v kino, gledališče ali pa prebira knjige.

Jasna Rode, študentka IV. letnika Fakultete za sociologijo politične vede in novinarstvo, kjer študira novinarstvo, je Ljubljane že bolj vajena, saj je v mestu že štiri leta. Problem prehrane rešuje sama, torej si prinese nekaj hrane od doma, si sama skuha, razen ob polnem urniku, ko mora nekaj malega pojesti v menzah. Stanuje pri sorodnikih v Ljubljani, tako da ji je s te plati nekoliko laže kot ostalim »izgubljencem« v Ljubljani. Tudi Jasna, ki sicer prejema štipendijo od Aera ugotavlja, da so študentovi izdatki previsoki, da bi jih lahko pokrila kadrovska ali kakšna druga štipendija. Še posebno drage so knjige. Zato pravzaprav ni čudno, da je v lanskem letu prišlo do demonstracij študentov, saj je bil lani položaj študenta že kar obupen. Ko sva jo povprašala, kaj torej misli o lanskih študentskih demonstracijah, je odgovorila, da meni, da so bile premalo organizirane. Nekako smo se zedinili, da je 4000 din dovolj na teden, vendar se moraš pri tem odreči kulturnim dejavnostim: to pomeni, da ne smeš iti v kino ali gledališče, si ne smeš kupiti nobene knjige. Obe Jasna in Mojca sta aktivni v občinski konferenci ZSMS.

Vojko Zupanc, ki prav tako študira novinarstvo kot Jasna, le da je v III. letniku, nam je povedal več zanimivih misli poleg znanih, da je življenje za študenta obupno drago Vojč uživa študentsko življenje, ki ga gradi izključno na lastni iznajdljivosti pod geslom: »Izkušnje preteklosti — okus sedanjosti!« Lastna iznajdljivost vključuje med drugim izposojanje knjig za nedoločen čas, slepa potovanja na avtobusih ipd.. Vojko ne namerava delovati v Žalcu, kjer ga še posebej moti nemoč mladinskega delovanja, ki ga povzroča zaprtost, po njegovem, tradicionalnega okolja. Po njegovem mnenju bodo za resno pisanje v Žalcu ostala gluha ušesa. Na provokativno vprašanje, kako pa potem usmeriti prve korake, če bi vsi mladi strokovnjaki obrnili hrbet staremu okolju, smo se zedinili, da obstaja v mnogočem krivda pri študentih samih. To pomeni, če mlad človek nima zaupanja v svoj nastop in če ne vidi možnosti v organiziranem povezovanju mladih, preko katerega bi lahko prišlo do zasedbe nekaterih ključnih položajev moči v kateremkoli družbenem okolju, da je dejansko nemogoče premagovati ovire, ki jih postavlja tradicionalno okolje.

GREGOR VOVK
in ROSANA POLUTNIK

Akustična ali alternativna glasba?

Dne 27. in 28. septembra sta bila v Hmezadovi dvorani in v novem kulturnem domu v Žalcu večera alternativne in akustične glasbe Prvi dan so se v Žalcu predstavili glasbeniki, kot so Masaker, Lokalna televizija, italijanska grupa Musica iz Trsta, striček Vinko in skupina Juhuhu (alternativna glasba?), medtem ko so drugi dan polnili dvorano v novem kulturnem domu D. Uršič, Tuarega, Epitaf in drugi.

Koncert akustične glasbe ima v Žalcu že večletno tradicijo, ki je zasnovana na prvotnih kvlitetnih koncertih Zadnja dva koncerta, ki pa sta nekoliko osenčila to tradicijo, sta pokazala na cel kup problemov. Poleg težav z izvajalci, saj se je le malo znanih akustičnih glasbenikov odzvalo vabilom organizatorjev Festivala, so kot delno že na lanskem večeru spet nastopile težave z ozvočenjem.

Težavam se seveda ne gre čuditi, saj je bilo ozvočenje priskrbljeno zadnji hip, med drugim pa tudi ne moremo trditi, da gre za najboljše kakršno bi takšen koncert gotovo potreboval. Med največje probleme pa prav gotovo sodi zelo različna aktivnost v organiziranju Festivala, kjer gre pohvaliti le delo nekaterih (A. Šporin, D. Bedrača), medtem ko so drugi v organizacijski listi prisotni zgolj na papirju. Da pa ne bomo enostranski, moramo omenjene »kadrovske« težave povezati s finančnimi težavmi. Če organizatorje skrbi, ali bodo prodali tristo kart v obeh večerih in jih potem tudi ne prodajo, to prav gotovo najbolje odraža finančne temelje, na kakršnih gradi Festival. Menim, da bi se moral Festival glede na tradicionalno predstavitev akustičnih izvajalcev in tudi zato, ker bo za drugo leto celjski Mladinski klub organiziral vse jugoslovanski koncert alternativne glasbe, organizirati v svoji ozki, vendar že uveljavljeni poti. Povabiti je potrebno specializirane akustične glasbenike, tako da bi bil koncert v resnici na slovenski ravni, tako po zastopanosti skupin iz različnih krajev Slovenije kot po kakovosti. Čeprav je akustična glasba delno v zatonu, če jo primerjamo s časi slovenske skupine Kladivo, konj in voda, Sedmine, pa Pengova in Kovačiča, je gotovo še vedno moč najti sposobne in zanimive glasbenike, katerih manj zveneče ime obeta dober obisk in uspešen večer. Verjamem, da imajo podobne želje in interese tudi organizatorji Festivala, vendar jim je potrebno priskočiti na pomoč. Sami bodo brez sredstev težko naredili kaj boljšega od tega, čemur smo bili priča letos. Žalski akustični večeri, ki so ponesli glas tudi v druge kraje o dobri akustični predstavi in ugodnem počutju izvajalcev in publike se morajo nadaljevati.

Moj namen ni bil pisati o samih glasbenih večerih, čeravno bi sodeč po reakcijah poslušalcev lahko sklepal, da je prvi večer poživil nastop striček Vinko in skupina Juhuhu z reaggy-soul nastopom, med drugim je bil zanimiv tudi nastop Italijanov, ki je bil neke vrste poln alternativni nastop. Odziv publike na drugem večeru je bil zelo medel. Krivdo za to lahko iščemo v reklami, v pomanjkanju zvenečih imen in v slabem ozvočenju, ki se je izkazalo že prvi večer.

Končno bi lahko sklenili naše pisanje z mislijo, da bo letošnja izkušnja naletela na plodna tla in da bo prihodnji koncert poskrbel za boljše počutje organizatorjev, izvajalcev in publike.

GREGOR VOVK
in ROSANA POLUTNIK
Foto: L. Korber

Druga revija plesnih skupin

V petek, 22. novembra, bo v Žalcu — v Kulturnem domu prireditev, na kateri se bodo predstavile amaterske plesne skupine, z naslovom II. revija plesnih skupin.

Občinska konferenca ZSMS Žalec zato vabi vse amaterske plesne skupine, da se prijavijo s svojimi programi za nastop najkasneje do 10. novembra na Občinski konferenci ZSMS Žalec, telefon 714-216.

Tretja številka glasila Mi

Književna mladina Žalec pripravlja izid tretje številke glasila Mi, zato pozivajo ljubitelje pisane besede, da se predstavijo s svojimi prispevki. Radi bi razširili krog mladin, ki pišejo poezijo, prozo, dramska dela, scenarije za proslave, črtice, pripovedke, epigrame in podobno.

Prispevke lahko pošljete na naslov Občinske konference ZSMS Žalec, s pripisom za Književno mladino.

Iz naših krajevnih skupnosti • Iz naših krajevnih skupnosti

Žalec

Referendum za krajevni samoprispevek

Pretekli teden so v krajevni skupnosti Žalec zaključili razprave v mestnih četrtih o programu vlaganj iz sredstev krajevnega samoprispevka. Skupščina krajevne skupnosti se je odločila, da referendum, na kateem se bodo krajani odločali za samoprispevek, razpiše 8. decembra. Sicer pa priprave na referendum potekajo že več ko leto dni in so program temeljito pretresli in vanj vnesli le tiste objekte, ki jih bo mogoče glede na razpoložljiva sredstva tudi zgraditi. Gre torej za objekte, ki so za mesto Žalec nujno potrebni, kar že nekaj časa ugotavljajo tudi krajani, in so pogoj za napredek v naslednjih petih letih. Seveda pa je sedaj odločitev v rokah krajanov, kajti le s samoprispevkom bo mogoče zgraditi prepotrebne objekte. Sicer pa se je v občini za samoprispevek odločilo že več krajevnih skupnosti in so povsod izglasovali pozitivno odločitev, zato krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije pričakujejo razumevanje in pripravljenost večine krajanov za napredek in razvoj v naslednjem obdobju.

Predlagani program vlaganj krajevnega samoprispevka zajema izgradnjo mrliške veže s predračunsko vrednostjo 54 milijonov din, sredstva pa naj bi prispevali tudi KS Petrovče in Vrbje. Dosedanja mrliška veža namreč že nekaj časa ne zadošča potrebam, je pa tudi precej nefunkcionalna, saj primanjkuje prostorov za svojce, ki so sedaj zlasti pozimi izpostavljeni mrazu. Program na komunalnem področju zajema ureditev naravnega letnega kopališča ob Savinji, za kar so zainteresirani zlasti mlajši krajani, ureditev kanalizacije v naselju Poreber ob Savinjski cesti, izgradnjo dveh požarnih vodnjakov, izgradnjo peš poti in kolesarske steze do griškega mostu, nadaljevanje izgradnje javne razsvetljave na Ložnici, ureditev pokopališča za žarni in anonimni pokop ter ureditev in obnove ulic in pločnikov. Za investicije v komunalno urejanje je predvidenih 30 milijonov din.

Za izgradnjo otroškega vrtca, ki je bil v programu občinskega samoprispevka, pa je zanj zmanjkalo sredstev, bi potrebovali 115 milijonov din. Problem otroškega varstva pa je v Žalcu izredno pereč, saj je vsako leto odklonjenih okrog 80 otrok, glede na družbeno stanovanjsko izgradnjo pa bodo potrebe v naslednjih letih še večje. Sicer pa so v bloku v Tomšičevi ulici, kjer naj bi zgradili šest igralnic, že zgrajeni prostori za kuhinjo in ostale pomožne prostore.

Skupna vrednost izgradnje predlaganih objektov je 199 milijonov din, sredstva pa naj bi zbrali s 1,5 odstotnim prispevkom iz osebnega dohodka, enoodstotnega prispevka od pokojnin, štiriodstotnega prispevka iz katastrskega dohodka, prispevka obrtnikov po dvoodstotni stopnji od čistega dohodka, sredstev amortizacije VVZ, prispevka OZD v višini 0,2 odstotka od dohodka, sredstev KS Petrovče in Vrbje za mrliško vežo in SIS za otroško varstvo. Plačevanja samoprispevka pa bodo oproščeni vsi krajani, ki ne prejemajo osebnega dohodka ali pokojnine, ki jim zagotavlja materialno in socialno varnost, kar je enotno določeno za SR Slovenijo. Naj omenimo samo podatek, da bo samoprispevek plačevala le tretjina upokojencev. jk

Šempeter

Upokojenci za bolnišnico

Šempetrski upokojenci, ki so bili donedavna povezani v društvu upokojencev Žalec, so pred kratkim ustanovili lastno društvo, ki šteje že preko tristo članov. V svoje vrste so pritegnili že več kot 75 odstotkov upokojencev na svojem območju. Prizadevajo pa si, da bi medse pritegnili tudi kar največ kmečkih upokojencev.

Poleg tega, da so v kratkem času pripravili kar dve srečanji in tri klubske izlete s precejšnjo udeležbo, pa so se vključili tudi v akcijo zbiranja sredstev za modernizacijo bolnišnice, v kateri so zbrali 66.770 dinarjev. Ob misli, da so znesek darovali tisti, ki le stežka shajajo v današnji draginji, tudi ta vsota ni zanemarljiva.

Šempetrski upokojenci želijo tudi v bodoče povezovati kar najširši krog upokojencev, razvijati družabnost in pomagati razreševati kritične primere. Tudi v nadalje bo njihovo vodilo: ostajati aktiven član družbe tudi v jeseni življenja.

V. Ck

Prebold

Veselo, zabavno, nepozabno

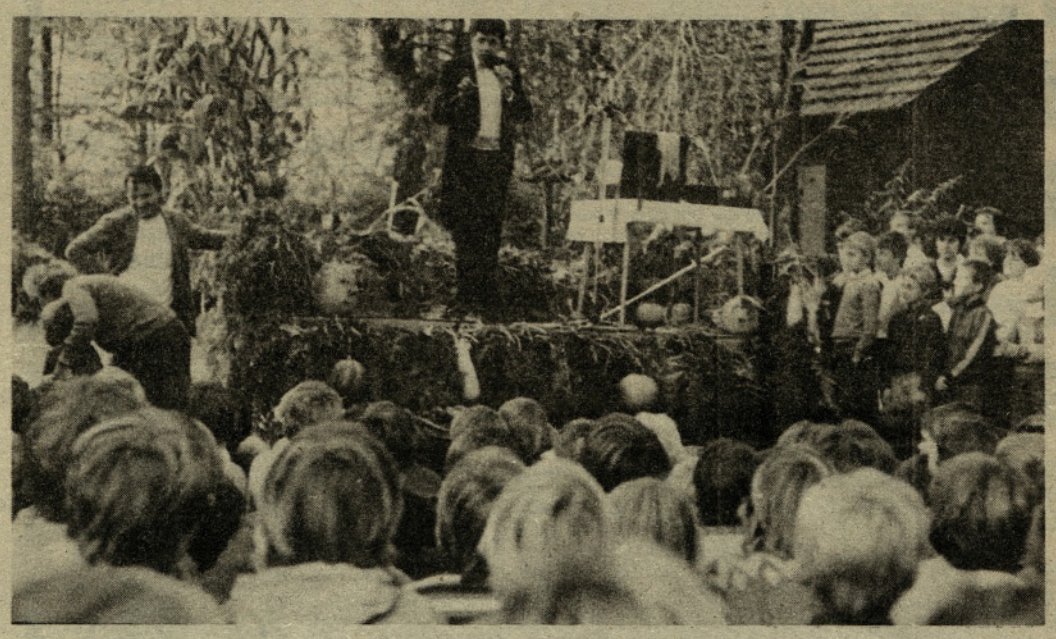

Preboldski-športno-rekreacijski gaj je v soboto, 12. oktobra, ponovno zaživel v prijetnem, lepem in nepozabnem jesenskem vzdušju. Ponovno so na svoj račun prišli otroci, za katere so prizadevni organizatorji Društva prijateljev mladine, vrtca, šole in člani drugih organizacij pripravili nepozabno sobotno prireditev Kostanjev piknik.

Povsod so se razlegali otroški glasovi, njihovi obrazi so žareli od sreče in zadovoljstva, ko so pridno segali po jesenskih dobrotah. V zraku se je širil vonj po pečenem kostanju, stojnice so se šibile pod jesenskimi darovi in najrazličnejšimi izdelki otrok in tovarišic iz preboldskega vrtca. Povsod je bil en sam živ-žav, eno samo veselje, otroška sreča, ki so jo bili deležni tudi starši, saj so njihovi otroci brezskrbno in varno preživljali urice oktobrske sobote. Kostanj se je pekel in sproti izginjal v papirnate kornete otrok in odraslih. Ta dar jeseni pa je bil tudi zastonj in kar 230 kg so ga spekli trije mojstri, ki jim velja izreči vsa priznanje, saj so nasitili prav vse prisotne. Ob vsem tem pa ni manjkalo dobrot z žara, peciva in raznovrstnih pijač, med katerimi je bil najimenitnejši sladki jabolčnik. V času piknika so potekale najrazličnejše prireditve in tekmovanja. Sanjski svet pa je otrokom pričaral čarovnik Marjan Čanak iz Ljubljane, ki je imel resnično prijeten program, s katerim je uspel zaposliti in razživeti otroke in njihovo domišljijo. Zelo zabaven pa je bil tudi domači Andrej Šifrer — Roman Zelič, ki je posnemal Šifrerja, Popaja, Švejka in bil nasploh vsestranski.

Prireditev je uspela, da malo katera tako kot ta. Organizatorji, starši, še posebno pa otroci so odhajali domov zadovoljni. Prav vsi pa so si želeli ponovitve. Torej nasvidenje drugo leto.

DARKO NARAGLAV
FOTO: L. KORBER

Polzela

Praznovali z novimi uspehi

Letošnje praznovanje krajevnega praznika na Polzeli so slavili z novimi delovnimi uspehi, zaključili pa so ga s slavnostno sejo skupščine in družbenopolitičnih organizacij ter podelitvijo priznanj zaslužnim krajanom.

Osrednji govornik je bil Franc Jelen, sekretar sveta ZK pri KS Polzela, ki je najprej govoril o pomenu praznovanja, nato pa poudaril, da je malo krajevnih skupnosti v občini, kjer bi z delovnimi organizacijami tako dobro sodelovali. Plod dobrega sodelovanja in samoprispevka krajanov so mrliška veža, vodovod v Podvinu, nova lekarna v Zdravstvenem domu in novi prostori društva upokojencev. Letos so na Polzeli končali tudi 25-stanovanjski blok, gasilci so nov dom že pokrili, adaptirajo pa še zdravstveni dom in graščino Šenek. Poleg tega gre priznanje krajanom, posebno še v Podvinu, ki so za vodovod opravili veliko udarniških ur.

Na seji so podelili priznanja KS, grafiko Janeza Boljka, prejeli pa so jih Franci Jelen, Terezija Lubej, Franc Dobravc, Danilo Vilč, Jani Marovt in Društvo upokojencev Polzela; pohvale KS pa so prejeli Stanko Podbregar, Marija Geršak, Darko Vasle in Dani Terglav.

V času praznovanja so bili gostje Polzelanov krajani Parunovca iz občine Kruševac. KS Parunovac je že dalj časa pobratena s KS Polzela. Gostje so si med drugim ogledali Tovarno nogavic, Garant, TZ organizacijo KZ Savinjska dolina na Polzeli in zanimivosti kraja. Ob večerih pa so bili gostje polzelskih družin. Svoj praznik so na Polzeli obeležili tudi s kulturnimi in športnimi prireditvami.

Tekst in foto: T. TAVČAR

Žalec

Dom na Bukovici kliče

Kljub temu da so planinci že pred leti prevzeli obvezo za izgradnjo planinskega doma na Bukovici, prave zagretosti za njegovo izgradnjo ni. Zadnje čase je predvsem peščica zanesenjakov zgrabila za delo in v kratkem času so že vidni prvi kletni obrisi. Žal jih je pri prostovoljnem delu vedno premalo, saj se ga udeležujejo vedno isti prostovoljci, zato vabijo planince, borce, mladino in vse ljubitelje narave, da se jim pridružijo v skupnih močeh, da bi dom čimprej spravili pod streho.

Planinska postojanka na Bukovici je na točki, ki nudi slehernemu občanu zavetišče, sprostitev in mir. Pot z migojniške smeri je sicer na sredini nekoliko strma, vendar planinci obljubljajo, da bodo uredili lažji dostop, da bo dostopna tudi starejšim občanom. Ne glede na to, da Bukovica kliče prostovoljce za izgradnjo doma, pa že sedaj vabi v svojo kočo, ki je odprta vsako soboto in nedeljo v popoldanskem času.

V. Ck

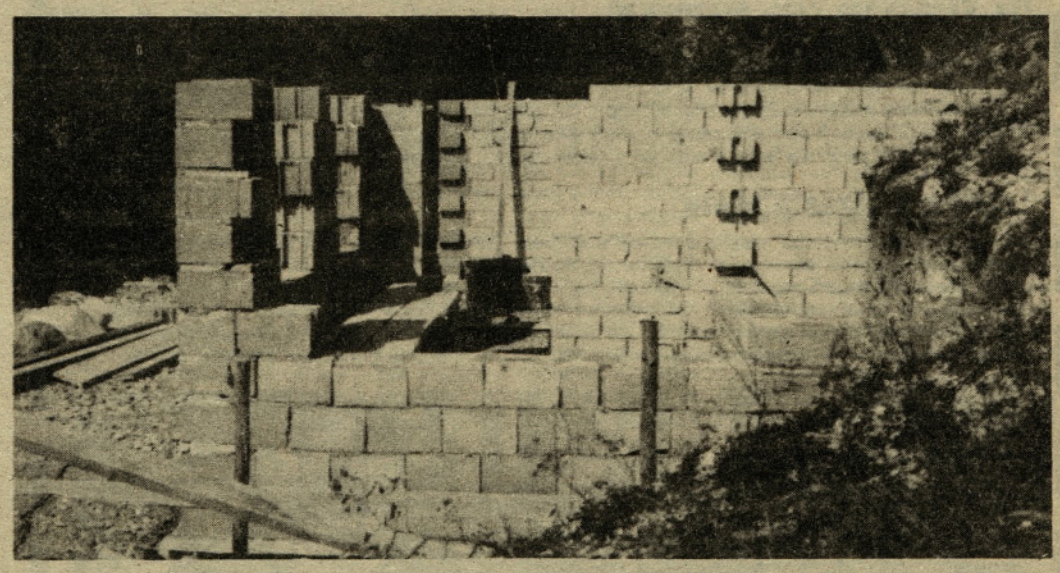

Griže

Gobarsko tekmovanje upokojencev

Upokojenci so pod pokroviteljstvom Zveze društev upokojencev pripravili tradicionalno tekmovanje v nabiranju gob. Petintrideset tekmovalcev se je zbralo pred Domom upokojencev v Grižah, nato pa so se v ekipah, vsaka je štela pet članov, napotili v gozd. Kljub suši so tekmovalci nabrali precej lisičk, dežnikaric, pšeničnic in zajčkov. Za uvrstitev je štela največja izmed najdenih gob. Strokovna komisija — v sestavi Mirka Podgorška, Anice Verdev in Jerneja Koštomaja — je po končanem tekmovanju ocenila in razglasila zmagovalce. Zmagala je ekipa Društva upokojencev iz Prebolda s 55 dekagrami težko ajdovko. Druga je bila ekipa iz Braslovč, tretja pa iz Šempetra, ki je prejela tudi priznanje za najmanjšo najdeno gobo. Ekipe Vranskega, Tabora in Liboj pa so prejele le priznanja za sodelovanje.

J. Koštomaj

Gotovlje

Letošnja bera buč je bila na naših poljih dokaj obilna, a pridelka, kot ga je pridelal na svoji krpi zemlje na Jedertu nad Gotovljami Mirko Reberšek, čevljar iz Žalca, zlepa ne najdeš. Buča tehta 101,5 kg in ima v obsegu 2,20 m. Ob našem obisku nam je povedal, da super buča ni njegov edini kapitalni pridelek, ampak nam je nedaleč od buče pokazal tudi par strokov fižola, od katerih ni meril noben manj kot 90 cm. Vsekakor lep uspeh, Mirku pa želimo tudi v bodoče še veliko uspehov v njegovem kmetovanju.

tekst in foto: Branko Kobal

V desetih letih vzgojili več kot tisoč karateistov

Prizadevni člani karate sekcije pri TVD Partizan Žalec so desetletni jubilej uspešnega dela kronali z organizacijo prvega turnirja karate lige za SR Slovenijo. Mi pa smo jih obiskali na enem izmed zadnjih treningov, ko so se pripravljali za pomembno tekmovanje. Vodja sekcije je že vseskozi mojster karateja Silvo Marič; o delu sekcije pa nam je povedal naslednje: »Ko smo 10. oktobra 1975 ustanovili karate sekcijo pri TVD Partizan Žalec, je ta zvrst, ki jo štejemo med borilne športe, takoj vzbudila veliko zanimanja pri mladih. Zaradi slabih pogojev za vadbo v začetku nismo mogli sprejeti vseh, sedaj pa že nekaj časa vadimo v stari telovadnici, kjer so pogoji za vadbo dobri. Vsako leto organiziramo pionirsko šolo, tečaj za začetnike in nadaljevalni tečaj. Trenutno je v našo sekcijo vključenih 70 članov iz vse občine, v desetih letih pa smo vzgojili več kot tisoč karateistov. Tudi med mladinkami je zanimanje za ta borilni šport, trenutno vadijo štiri. Naše delo je povsem amatersko, kimone si kupujemo sami, skromna sredstva nam zadoščajo le za redno vadbo. Udeležujemo pa se zimske vadbe na Dobrni in letne v Umagu, ki jo organizira republiška zveza. Rad bi poudaril, da obstaja zmotno mišljenje o tem športu saj marsikdo misli, da gre za šport, pri katerem se »pretepamo«. V resnici pa gre za vzgojo mladega človeka in njegovo usposobljenost za samoobrambo.«

Delo v tej sekciji je sila resno in zahteva veliko mero discipline in znanja, kajti v nasprotnem primeru lahko pride tudi do poškodb.

Glavnemu trenerju pomagajo vodje skupin in sicer Anica Maček, Mirko Maček, Jože in Mirko Hudovernik ter Janez Leber.

Na prvem turnirju v Žalcu so se domači karateisti pomerili z najmočnejšo ekipo BK Maribor in precej po zaslugi sodnikov tekmo izgubili z rezultatom 6:4. Sicer pa se je turnirja udeležilo devet ekip, organizacija turnirja pa je bila po mnenju večine vzorna.

jk

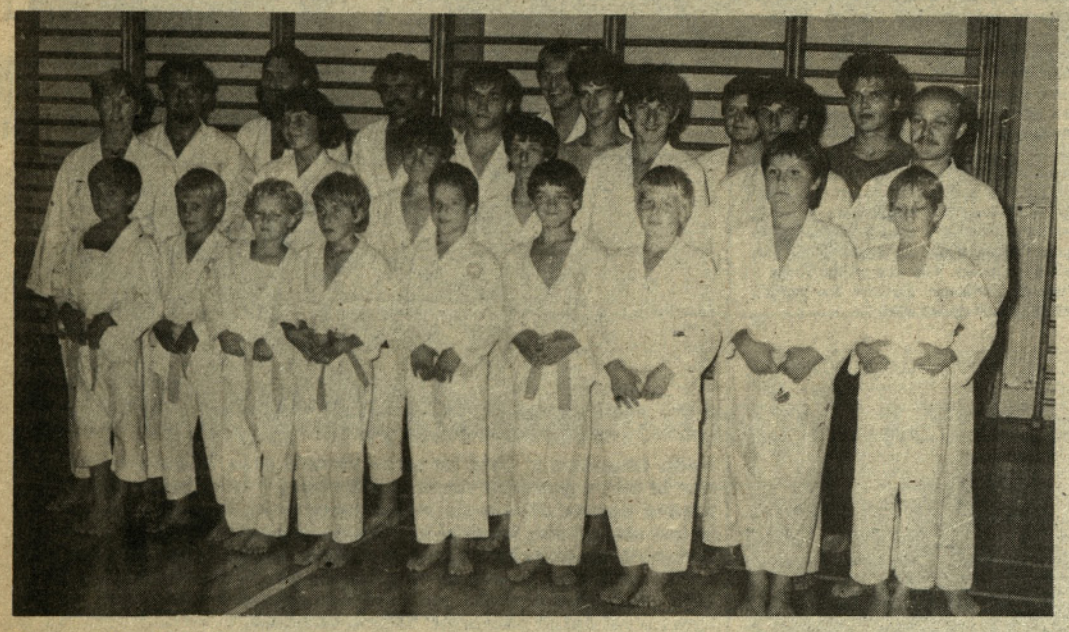

Na posnetku žalski karateisti

Letos na krosu 3750 udeležencev

V Preboldu je bil finale letošnjega jesenskega krosa. S predtekmovanji po šolah in v finalu je tako skupaj nastopilo 3750 udeležencev. Zmagovalci v posameznih kategorijah pa so postali mlajši pionirji — letnik 1973: Miran Topolovec (Žalec); mlajše pionirke — letnik 1973: Darjana Breznikar (Prebold); mlajši pionirji — letnik 1972: Boštjan Žličar (Prebold); mlajše pionirke — letnik 1972: Andreja Repnik (Polzela); starejši pionirji — letnik 1971: Davor Janžovnik (Prebold); starejše pionirke — letnik 1971: Jožica Vasle Žalec; starejše pionirke — letnik 1970: Mojca Hrnčič (Delavska univerza Žalec); starejši pionirji — letnik 1970: Zlatko Križnik (DU Žalec); mlajši mladinci — letnik 1968—69: Igor Šalamon (Partizan Tabor); starejše mladinke — letnik 1967—68: Barbara Ivanec (Žalec); starejši mladinci — letnik 1966—67: Branko Čačulovič (Strojna Žalec); člani — letnik 1965—46: Anton Žohar (SIP Šempeter); in članice — letnik 1966—51: Vanja Lokan (TT Prebold). Najboljši so nastopili na krosu Dela v Novem mestu.

TONE TAVČAR

Razprava o republiškem nacionalnem programu v telesni kulturi

V letu 1976 smo Slovenci po široki javni razpravi sprejeli znane »portoroške sklepe«, ki so nekaterim prinesli uspehe (športna rekreacija), drugim pa (vrhunskemu prioritetnemu športu) neuspehe. Nekateri so to razpravo in njene smotre zavedno ali nezavedno zožili, ali pa so jo razumeli kot razpravo o prednosti. Žal so vrhunske rezultate dosegle panoge, ki niso bile v prioriteti (smučanje, plavanje), a tiste iz prioritete so nazadovale. Kje je vzrok? Prav gotovo je odgovor na to vprašanje le v delu in ne toliko v denarju.

Doslej v svetu še nimajo resne raziskave o kakršnemkoli (raz)vrednotenju kake panoge v primerjavi z drugo, ki bi vzdržala najpreprostejše nasprotne dokaze. Sploh pa telesni kulturi nikakor ni šlo za kaj takega, saj je njen smoter tako kot smoter drugih zvrsti kultur: doseči bogastvo pojavnih oblik, dostopnih čim širšemu krogu ljudi.

Tokrat gre v »nacionalnem programu« v razpravo ponovno odločitev koliko denarja in katerim športnim panogam bolj pomagati z združenimi sredstvi in tako ustvariti slovenskim tekmovalcem možnosti za doseganje vrhunskih športnih dosežkov. Res se v resoluciji posveča del pozornosti mladinskemu športu, a žal ne v celoti od temelja mladosti do starosti. Pomanjkljivost je gotovo prav v tem, da niso vanj zajete vse telesnokulturne komponente v smislu: šport v vsak dom, ampak je izražena ponovna usmeritev v večje finančne izdatke iz deleža BOD slovenskih občin.

Razprava o tako važnih telesnokulturnih dokumentih naj bi bila dostopna in pravilno tolmačena širšim množicam ljudi v KS, OZD in telesnokulturnih organizacijah, saj bi se le na takšen način lahko odločalo o sofinanciranju tistih dejavnosti, ki so jih občani sprejeli za svoje in jih podpirajo. Ob vsem tem pa ne smemo pozabiti na resnico, da financirajo telesno kulturo vsi zaposleni in da opravičeno postopoma zahtevajo takšno telesno kulturo, ki bo za vse.

Adi Vidmajer

DELAVSKA UNIVERZA ŽALEC, ulica Ivanke Uranjekove 6, razpisuje

1. tečaje
— šiviljskega (s svojimi stroji)
— kuharskega
— nemškega jezika (začetni in nadaljevalni)
— strojepisnega (s svojimi stroji)

2. osnovno šolo za odrasle 6., 7. in 8. razred.
Rok za prijavo je 10. november 1985.

Vse podrobnejše informacije dobite vsak dan od 6.—16. ure v tajništvu DU ali po telefonu 711-343 in 711-417.

Smučarski sejem

Smučarski klub Gozdnik-Žalec bo v času **od 15. do 17. novembra** 1985 pripravil že tradicionalni sejem smučarske opreme. Sejem rabljene in nove smučarske opreme bo v Hmezadovi dvorani v Žalcu, odprli pa ga bodo v petek, 15. novembra, ob 15. uri.

Vabljeni!

Tekmovanje v športni orientaciji

Zadnje dni septembra je Planinsko društvo pripravilo tekmovanje v športni orientaciji, katerega značilnost je, da mora tekmovalec preteči določeno razdaljo s pomočjo specialke 1:10.000, na kateri so označene kontrolne točke. Odpade planinska oprema, vrisavanje kontrolnih točk na specialko s pomočjo azimutov in koordinat, iskanje teh točk v naravi, razna vprašanja iz prve pomoči, spoznavanja zgodovine NOB, varstva narave ipd. Ali drugače: Mladinska komisija Planinske zveze Slovenije je uvedla tekmovanje, ki ima popolnoma športni značaj.

Na področnem tekmovanju v Zabukovici je tekmovalo 64 tekmovalcev, in sicer iz osnovnih šol Nade Cilenšek Griže, Miroslav Širca Petrovče ter Planinskih društev Zabukovica, Žalec, Ruše, Brežice, Ig pri Ljubljani, Podpeči, MTT Maribor in Ptuja.

V posameznih kategorijah so zmagali pri pionirjih — do desetega leta starosti — domačini, do štirinajst let pa Ptujčani. Pri mladinkah je zmagala Alenka Rokavec iz Ruš, pri mladincih pa Iztok Lorenčak (PD Zabukovica), pri starejših mladincih Matej Krušnik, prav tako PD Zabukovica, pri članih pa Darko Štrangel iz Iga pri Ljubljani. Najtežjo progo so imeli člani, saj je bila dolga 6.040 metrov, z višinsko razliko 260, imeli pa so tudi petnajst kontrolnih točk.

-fj

Žalski strelci zaključili sezono

Kljub temu da v Zalcu strelci Strelske družine nimajo svojega strelišča za vadbo, povrhu vsega pa je članstvo zelo mlado, dosegajo na raznih tekmovanjih odlične uspehe. Imajo le strelišče za zračno puško in na njem so pripravili že vrsto tekmovanj. Posebej uspešna je bila zanje sezona 84/85, saj so dosegli naslednje uspehe: Pri zračni puški — nacionalni program — je ekipa pionirjev, v kateri so Mišo Drofenik, Roman Hrženjak in Boštjan Vidmar dosegla prva mesta na občinskem in regijskem prvenstvu pa tudi na tovrstnih prvenstvih ŠSD. Med posamezniki je bil najboljši Darko Paradiž na občinskem in regijskem prvenstvu, medtem ko je bil na republiškem 25.

Članska ekipa, ki jo sestavljajo Franc in Rudi Kotnik, Mladen Melanšek in Justin Smrkolj je v I. republiški ligi osvojila osmo mesto, na republiškem prvenstvu pa so si delili četrto do šesto mesto z državnimi prvaki in SD Kranj. Posamezno je bil najboljši Mladen Melanšek, ki je na republiški zlati puščici osvojil drugo mesto, na republiškem prvenstvu pa je bil šesti, dosegel pa je tudi normo za državno prvenstvo.

V malokalibrski puški — trojni položaj — je ekipa, ki tekmuje tudi v zračni puški, dosegla v I. republiški ligi osmo mesto, na republiškem prvenstvu pa sedmo. Za malenkost so zgrešili normo za državno prvenstvo v Zenici. Ista ekipa pa je na tekmovanjih z vojaško puško M 48 na republiškem prvenstvu osvojila sedmo mesto.

A. Č.

ZAHVALA

Ob mnogo prerani in nenadomestljivi izgubi ljubega moža, očeta in dedka

Milana Podvršana

se iskreno zahvaljujemo za nesebično pomoč vsem, ki so nam jo na kakršenkoli način izkazali v najtežjih trenutkih. Hvala PD Zabukovica, Sav. mag. Žalec, Hmezad-Agrina-TO Transport Vrbje, DPO Griže, sosedom in sorodnikom, prijateljem in znancem, godbi na pihala Zabukovica, pevcem iz Griž, govornikom za ganljive besede in vsem, ki ste ga pospremili v zelo velikem številu in ga zasuli s cvetjem na njegovi zadnji poti.

Še enkrat vsem iskrena hvala.

N

— Veleblagovnica Žalec
— Prodajni center Levec

Pripravite se za zimo.
Pričakujemo vas

nama

HIŠA DOBREGA NAKUPA

UPOKOJENCI!
NAKUP OZIMNICE

Izkoristite ugoden nakup na kredit
— 6 mesecev odplačilna doba
— 20 % obresti

Izletnik Celje
TURISTIČNA AGENCIJA
POSLOVALNICA ŽALEC

IZLETNIK CELJE
TOZD TURISTIČNA AGENCIJA
POSLOVALNICA ŽALEC

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, DA SO ŽE IZŠLI PROGRAMI ZA:
SMUČANJE — JUGOSLAVIJA
AVSTRIJA
ITALIJA
FRANCIJA
JESEN — ZIMA — POMLAD — MORJE
ZDRAVILIŠČA
KMEČKI TURIZEM
PLANINE
LJUBITELJI SMUČANJA, POZOR!
V prodaji so že letne in sezonske smučarske karte za **RTC GOLTE IN KOPE** od 1. oktobra do 1. decembra 1985.

Vse, ki so željni ogleda raznih kulturnih prireditev, obveščamo, da bomo v naši poslovalnici prodajali vstopnice za vse prireditve v KULTURNEM DOMU ŽALEC in za abonma.

PRIPOROČAMO SE ZA VAŠ OBISK!
telefon: 711-114 ali 713-165

VAŠA AGENCIJA
IZLETNIK ŽALEC

Kako bi pozabili to gomilo,
kjer blago tvoje spi srce,
ki nam brezmejno vdano bilo
ves čas do zadnjega je dne.
Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te čutimo mi vsi,
med nami si!

V SPOMIN!

6. novembra 1985 mineva leto žalosti, odkar si nas zapustil dragi mož, oče, dedek, brat in stric

Tone Stergar

iz Marija Reke 4

Tako si nas zapustil po kratki, a hudi bolezni, da skoraj ne moremo verjeti. Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob.

Vsi njegovi

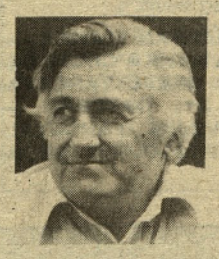

Ob tebi in s teboj bili
kraljevsko smo bogati: ljubezen
poosebljal si in varnost, moč,
a kar zaspal si v smrt kot
trudni cvet pod noč, te naša
bolečina povprašuje: Zakaj
odšel si?

(A. Aškerc)
SPOMIN

V oktobru minevata dve leti žalosti, odkar nas je zapustil naš ljubi mož, ati in dedi

Ivo Dernač

iz Pariželj

Še vedno ne moremo dojeti resnice, da si odšel od nas in da se nikoli več ne boš vrnil. Ni besed, ki bi izpovedale našo žalost. Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob.

Vsi tvoji

DA NE POZABIMO

Ob dnevu varčevanja

Ob dnevu varčevanja je prav, da se ozremo na razvoj hranilništva po šolah. Že iz leta 1956 so znani kolektivni hranilniki in posebne hranilne knjižice za mladino. Takšen hranilnik je bil namenjen vsem učencem v razredu, imel pa je 42 predalčkov, ki so jih občasno praznili in zbrani denar vpisovali v hranilne knjižice učencev. Tovrstna akcija pa je kmalu zamrla. Po večletnem premoru je začela šolsko hranilništvo uvajati Kreditna banka Celje, ki se je nato združila z Ljubljansko banko.

Leta 1970 je Kreditna banka Celje na svojem območju uvedla mladinsko igro s starimi novci, ki je imela predvsem izobraževalni namen. Iz petih starih novcev so izdelali modele za igro, ki so jih otroci zbirali s pomočjo posebnih kartončkov. Za vsakih privarčevanih deset din se je na kartonček odtisnil znak čebelice, ko pa je bil kartonček poln, je dobil varčevalec novčič. S petimi novčiči je lahko varčevalec zbral petsto din, nakar je lahko dobil poseben plastični etui s kratko obrazložitvijo zgodovine novcev.

Istega leta je bila uvedena tudi igra Pikapolonica pokaži mi pot. Za določen privarčevani znesek je varčevalec prejel predmet z znakom pikapolonice (značko, kazalo za knjigo, hranilnik v obliki pikapolonice ipd.). Iz tega časa je ohranjen tudi spis Naša hranilnica, ki ga je napisala učenka osnovne šole iz Griž. Takole je zapisala:

»V šolskem letu 1970/71 smo se na šoli začeli pogovarjati o šolski hranilnici. Seznanjeni so bili z njenim namenom. Sklenjeno je bilo, da bo delovala ta služba enkrat tedensko, vsak petek. Delali so trije učenci pod vodstvom Marije Golavšek. Učenci so nosili svoje prihranke, shranjevali smo tudi skupni-razredni denar.

V spomladanskem času smo začeli z urejanjem pionirske zadruge. Zanjo smo dobili primeren prostor — hišico pri šoli. Domenili smo se, da bomo ta prostor izkoristili za šolsko trgovino in pionirsko hranilnico, ki naj bi delovala vsak dan, s čimer bi pridobili večje število varčevalcev. Z našim sklepom smo seznanili Ljubljansko banko in radi so nam priskočili na pomoč, z njihovo pomočjo pa smo si uredili tudi prostor za hranilnico.«

Griška šola je imela torej prvo pionirsko hranilnico, takoj za njo pa so jo ustanovili še na osnovni šoli Ivan Farčnik-Buč na Vranskem.

Leta 1975 je bilo na Vranskem posvetovanje mentorjev pionirskih hranilnic, na katerem je bil poudarjen njihov temeljni namen. Ta naj ne bi bil zgolj zbiranje denarja in prihrankov, temveč naj bi z najrazličnejšimi oblikami dela ter s spodbujanjem vzgajali učence k varčevanju in jim vcepljali temeljne vrednote pionirskega samoupravljanja. Vsak učenec naj bi postal varčevalec. Za uresničitev tega pa je bilo potrebno tesno sodelovanje razrednih skupnosti, s starši, učiteljskim zborom, vodstvom šole in banko . . .

Dejavnost hranilnic se je iz leta v leto širila in danes ni šole, vrtca, kjer ne bi bilo hranilnice. Tu se zbirajo vloge, učenci vplačajo določeno obveznost, ki se lahko porazdeli na večje obdobje, recimo za šolske potrebščine v mesecu juniju, ostalo v mesecu septembru. Prav te hranilnice so pripomogle, da lahko dobe učenci v začetku šolskega leta učne pripomočke na šoli. Šola jih je namreč s pomočjo hranilnice nabavila in potem njihovo ceno obračunala preko hranilnice s posameznimi učenci.

Skratka, na šolah se je razvila dejavnost, ki ima izreden pomen, žal pa to dejavnost premalo poznamo in cenimo.

F. Ježovnik

RTC Golte-predprodaja kart

Delovna organizacija RTC Golte je v predprodaji, ki bo trajala do 1. decembra letos, ponudila smučarjem za sezono 85/86 letne karte za Golte ter sezonske karte za Golte—Kope. V tem času je cena letne krate za Golte **9.000** din za odrasle in **6.000** din za mladino do petnajstega leta. Sezonska karta za Golte—Kope velja za odrasle **12.000** oziroma **9.000** din za mladino. Za nakup teh kart je možno tudi obročno odplačevanje, po katerem je treba ob dvigu karte poravnati 50 odstotkov vrednosti, v februarju in marcu 1986 pa še po ostalih 25 odstotkov. Ob takojšnjem celoletnem vplačilu pa daje organizator poseben popust v višini 25 odstotkov.

Novost letošnje sezone je zaradi velikega zanimanja sezonska karta samo za Golte, ki velja od dviga pa do 30. marca naslednje leto. Zanjo bo treba odšteti odraslim **7.000,** mladini do 15. leta pa **4.500** dinarjev in bo brez možnosti obročnega odplačevanja, vključuje pa 10-odstotni popust.

In kakšne bodo cene v sezoni?

Dnevna karta z gondolo bo za odrasle 1.200, za otroke do 10. leta pa 900 dinarjev. Poldnevna karta brez gondole bo za odrasle 900, za otroke pa 600 dinarjev. Dodati bo treba še povratno vozovnico za gondolo, ki bo za odrasle 300, za otroke pa 200 dinarjev. Za letno vozovnico s sliko bo treba odšteti v sezoni 16.000 dinarjev, brez nje pa 27.000 dinarjev. Enako bo veljala tudi prenosna karta za OZD.

Poudariti velja, da letna oziroma sezonska karta ne vključuje nočne smuke, za katero pa organizator zaenkrat še ne navaja cene.

Omenjene karte lahko zainteresirani nabavijo pri turističnih agencijah, v Žalcu pri Izletniku na avtobusni postaji, ali pa pri referentih za šport v organizacijah združenega dela. Ti bodo lahko za nabavo preko osnovne organizacije sindikata uveljavljali tudi poseben popust za večjo količino dnevnih in poldnevnih kart. Ta bo veljal za nabavo stotih kart deset odstotkov, za petsto kart dvajset in za tisoč kart trideset odstotkov. Tudi ti popusti veljajo le v času predprodaje.

V. Cerovšek

Zlata poroka

V soboto bosta po petdesetih letih skupnega življenja ponovno stopila pred matičarja Štefka in Ivan Pirnat s Pongraca. Šele na prigovarjanje otrok sta se odločila za ta korak, saj sta ta pomemben življenjski praznik želela proslaviti skromno in neopazno. Sicer pa, kot pravita sama, ju je trdo življenje že dovolj sklenilo, sedaj si želita le zdravja. Čeprav je Ivan dopolnil že 78 let, Štefka je dve leti mlajša, jima ne manjka vedrine, volje do dela in urejanja prijetnega doma. Ko sem ju pred dnevi obiskal, je Ivan obiral jabolka in kot mladenič priplezal z visoke jablane. Ko sva si segla v roke, mi je krepak stisk takoj dal vedeti, da se je skozi življenje prebijal z rokami. In še predno smo sedli k pogovoru, sta mi ob pozdravu njune ljubljenke Kale hitela v en glas pripovedovati, koliko dela imata z njo. Zanimiva, vendar z grenkim priokusom je bila pripoved Ivana o delu v rudnikih v Trbovljah, po osvoboditvi pa v Zabukovici. Grenka zaradi majhne pokojnine, čeprav je v jami delal polnih 34 let. »K sreči si znam in še zmorem kakšen dinar zaslužiti z zidarsko žlico in ker sem vedno rad delal, družina ni čutila pomanjkanja,« je pristavil Ivan. »Vsak dinar sem morala dvakrat obrniti in kadar sem imela le čas, sem rada delala gobeline,« je primaknila Štefka in mi nekatere tudi s ponosom pokazala. Z delom sta se Štefka in Ivan Pirnat prebijala skozi življenje in prav delo jima daje življenjskih sil še danes. Ob prazniku jima v jeseni življenja želimo še veliko zdravih skupnih dni.

jk

ljubljanska banka

61 let svetovnega dne varčevanja

Z uvedbo denarja se je naturalna oblika varčevanja spremenila v denarno. Ko se je denar uveljavil kot plačilno sredstvo, so se pojavile tudi potrebe po varčevanju in zamisel o ustanavljanju specializiranih ustanov za zbiranje denarja.

Hranilniška misel sega daleč nazaj, saj je že pred več kot 360 leti Francoz Huegas Delestre nakazal potrebo po organiziranem varčevanju prebivalstva. Leta 1778 so v Hamburgu ustanovili splošno preskrbovalno ustanovo, ki je poudarjala, da je ustanovljena za dobro marljivih oseb, kajti tudi majhni prihranki v hudih časih veliko pomenijo, z obrestmi pa še več. Varčevalci pa naj bi tako koristili sebi in državi.

Ob koncu 19. stoletja so hranilnice različnih dežel navezale medsebojne poslovne stike. Leta 1924 so v Milanu ustanovile mednarodni institut za varčevanje. Takrat so tudi sklenile, da naj bo **31. oktober** vsako leto praznik varčevanja po vsem svetu, ustno in pisno pa naj bi se širila načela in ideje varčnosti.

Zgodovinsko dejstvo je, da se z delom ustvarja vrednost in da se z varčevanjem ustvarjena vrednost čuva in pomnožuje. Pomeni, da je bogastvo posamezne gospodarske celice, vsega naroda in vsega človeštva posredno ustvarilo varčevanje, zato prav njemu posvečajo veliko pozornost v kapitalističnih državah in v državah s socialistično družbeno ureditvijo.

Varčevanje razvija pri človeku občutek zmernosti in ga usmerja na urejenejše življenje. Vsak varčevalec je nasprotnik razsipništva in se ne zadolžuje lahkomiselno. Varčevanje uči človeka skromnosti in odpovedovanja v korist bodočih potreb. Ko se človek odloči za varčevanje, razvija v sebi občutek nesebičnosti, saj ne bo varčeval zgolj zase, temveč tudi za blaginjo svojih bližnjih.

Vsakdo s prihrankom na hranilni knjižici občuti določeno neodvisnost, samostojnost, samozavest in varnost ter brezskrbneje gleda v bodočnost.

Varčevanje hkrati dopolnjuje tudi družbeno akumulacijo, saj se preko bančnega sistema ponovno vrača v gospodarstvo in tako prispeva k razvoju proizvodnih sil, pospeševanju proizvodnih procesov in ustvarjanju pogojev za materialni in kulturni napredek družbe.

V naši socialistični ureditvi pa je treba še posebej posvečati pozornost vzgoji varčevalne zavesti posameznika. Kdor namreč ne zna varčevati s svojim premoženjem in dohodki, tudi ne bo imel pravilnega odnosa do družbene lastnine.

Mednarodni institut za varčevanje je ob svoji ustanovitvi 1924. objavil naslednji razglas: **»DELO IN VARČEVANJE STA NAJMOČNEJŠA DEJAVNIKA NA POTI K BLAGINJI, NAPREDKU IN DOSTOJANSTVU VSAKEGA POSAMEZNIKA.«** Torej, naj postane varčevanje navada, potreba in vrlina vsakega posameznika naše družbene skupnosti.

LJUBLJANSKA BANKA — SPLOŠNA BANKA CELJE ČESTITA OB DNEVU VARČEVANJA — 31. OKTOBRU — VSEM SVOJIM VARČEVALCEM IN POSLOVNIM SODELAVCEM

ETAŽNI KOTLI ZA CENTRALNO OGREVANJE

ETAŽNE PEČI ZA CENTRALNO OGREVANJE

etaž

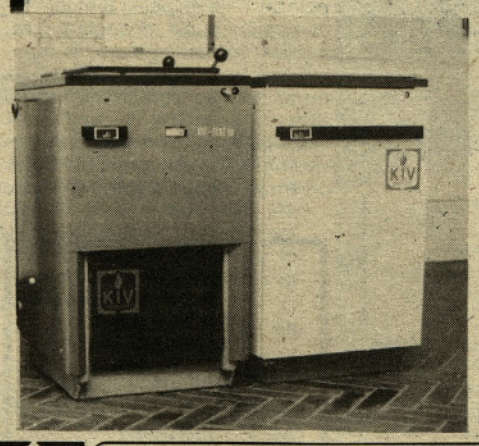

NOVO!

Vrhunska kakovost zgorevanja, majhen presežek zraka.

Izkoristek kurjenja 81 %.
Termično varovanje etažnega kotla in peči.
Velik zalogovnik za gorivo, kar omogoča večurno odgorevanje brez posluževanja.
Možnost uporabe za vse sisteme ogrevanja in vrste regulacije ogrevalnih sistemov kurjenih s trdimi gorivi.
Z uporabo zagonske lopute je omogočena enostavna zakuritev.

KIV

KOVINSKA INDUSTRIJA VRANSKO p. o.
63305 VRANSKO, TEL.: 063/724-010, 724-146, 724-147

FOTOKRONIKA

Medtem ko so na Mirosanu lani pridelali rekordnih 2960 ton jabolk, bo letošnji pridelek za polovico manjši. K temu je največ prispevala huda zima, tudi pomlad ni bila ugodna za sadje, svoje pa je prispevala tudi dolgotrajna suša. Vendar pa bo letošnji pridelek izredno kakovosten, pri obiranju pa jim pomaga 100 sezonskih delavcev in 30 domačinov. Največ sadja bodo prodali kar na Mirosanu — po ceni od 70 do 100 dinarjev, pač glede na kakovost, za nakup preko osnovnih organizacij sindikata pa dajejo še dodaten popust.

T. T.

Radu Cilenšku iz Griž so letos limone prav bogato obrodile. Kot bi bile v posmeh vsem, ki jih sedaj v času jesenskih prehladov zaman iščejo po naših trgovinah. Je pač tako, da si bomo morali slej ko prej vsi takole vzgojiti limonovce, da se bomo v bodoče laže izognili prehladnim nadlogam. Cilenškovi sedaj ne poznajo več pomanjkanja teh rumeno-kislih sadežev. Ob pogledu nanje jim usta kar potegne v nasmeh, medtem ko vsi ostali ostajamo daljših obrazov.

V. Ck. foto: J. Kroflič

Zima bo kmalu potrkala na naše duri in ob nepričakovanem pomanjkanju premoga in ostalih kuriv si bo moral marsikdo od nas pomagati, kot bo vedel in znal, da mu pozimi ne bo zanohtalo. Jože Končnik iz Žalca se je še pravočasno rešil skrbi in se založil z drvmi, da ga pozimi ne bo zeblo. A če bo z dobavo kuriva še tako slabo kot dosedaj, mu bo topli zapeček marsikdo od Žalčanov še kako zavidal.

tekst in foto: Branko Kobal

V slovenski odbojkarski in rokometni ligi se je pričel prvi del tekmovanja. Rolometaši Minerve iz Griž so po petem kolu vsa srečanja izgubili in so na prvenstveni lestvici na zadnjem mestu.

Odbojkarji Partizana Šempeter pa so do sedaj odigrali dve srečanji. Proti Salonitu so doma zmagali gladko s 3:0, v Kamniku pa izgubili z enakim izidom proti istoimenski ekipi. Posnetek je s srečanja proti Salonitu

T. TAVČAR

KIŠ YUGOSLAVIA 170 LET

KERAMIČNA INDUSTRIJA LIBOJE

Priporočamo vam pestro izbiro keramičnih izdelkov za vsako priložnost. Naše izdelke lahko kupite v trgovinah po vsej Jugoslaviji.

Priporočamo vam tudi obisk naše industrijske prodajalne v Libojah, ki je odprta vsak dan od 8. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 14. ure.